

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE**

"MLADOST" ZAGREB

Zagreb, veljača 2002.

S A D R Ź A J

strana

1. ZAKONSKA REGULATIVA	2
2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	2
2.1. Osnovni podaci o društvenom poduzeću u trenutku pretvorbe	2
2.2. Statusne i ostale promjene	3
2.3. Trgovačka društva u vlasništvu dioničkog društva "Mladost"	4
3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	6
3.1. Revizija postupka donošenja Odluke o pretvorbi i druge dokumentacije određene člankom 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća	6
3.1.1. Odluka o pretvorbi poduzeća	7
3.1.2. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske	8
3.1.3. Program pretvorbe poduzeća	9
3.1.4. Opći podaci i podaci o poslovanju poduzeća	10
3.1.5. Razvojni program poduzeća	12
3.1.6. Elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća	13
3.2. Revizija postupka donošenja Rješenja Agencije i postupka provođenja pretvorbe i privatizacije poduzeća	20
3.2.1. Rješenje Agencije i upis dioničkog društva "Mladost" u sudski registar	20
3.2.2. Postupak prodaje društvenog poduzeća "Mladost"	21
3.2.2.1. Prodaja dionica zaposlenima i ranije zaposlenima uz popust	22
3.2.2.2. Prodaja 30,0% procijenjene vrijednosti poduzeća uz uvjet dokapitalizacije	23
3.2.2.3. Prijenos neupisanog i neotplaćenog dijela dionica Fondovima	31
4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE	31
5. VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE	32
5.1. Raspolaganje pojedinim nekretninama koje su ušle u procijenjenu vrijednost poduzeća	32
5.2. Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima	37
6. OCJENA PROVEDBE POSTUPKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE	40
6.1. Ocjena postupka pretvorbe	40
6.2. Ocjena postupaka privatizacije	41
7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE	43

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-03/01-01/145

Urbroj: 613-01-02-02-10

Zagreb, 25. veljače 2002.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE
DRUŠTVENOG PODUZEĆA "MLADOST"

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) i Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća "Mladost", Zagreb.

Revizija je obavljena u razdoblju od 9. srpnja 2001. do 25. veljače 2001.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI (Narodne novine 93/94).

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Proces pretvorbe i privatizacije određen je sljedećim zakonima i provedbenim propisima:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 45/92, 83/92, 16/93, 94/93, 2/94, 9/95),
- Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 26/91),
- Upute za provedbu članka 20. st. 4. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 18/93),
- Upute za primjenu članka 1. st. 3. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 42/95),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97, 73/00),
- Vjerodostojno tumačenje članka 24. Zakona o privatizaciji (Narodne novine 16/98),
- Zakon o Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (Narodne novine 18/90, 47/90, 52/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za razvoj (Narodne novine 18/90, 42/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za privatizaciju (Narodne novine 84/92, 70/93, 76/93, 19/94, 52/94, 87/96),
- Zakon o poduzećima (Narodne novine 53/91),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93),
- Zakon o prometu i raspolaganju društvenim kapitalom (Službeni list SFRJ 47/86 46/90),
- Zakon o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta (Službeni list FNRJ 52/58),
- Zakon o zabrani prijenosa prava raspolaganja i korištenja određenih nekretnina u društvenom vlasništvu na druge korisnike odnosno u vlasništvo fizičkih i pravnih osoba (Narodne novine 53/90, 61/91, 25/93, 70/93),
- Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (Narodne novine 92/96).

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Osnovni podaci o društvenom poduzeću u trenutku pretvorbe

U trenutku pretvorbe društveno poduzeće "Mladost" obavljalo je izdavačku djelatnost, djelatnost trgovine na veliko i trgovine na malo, uvoz i izvoz neprehrambenih proizvoda i usluge posredovanja i zastupanja u vanjskotrgovinskom prometu. Sjedište poduzeća bilo je u Zagrebu, Ilica 30.

U registar Okružnog privrednog suda u Zagrebu društveno poduzeće "Mladost" bilo je upisano 13. srpnja 1990., kao poduzeće za izdavačku djelatnost, unutarnju i vanjsku trgovinu, registarski broj 1-1043, oznaka i broj rješenja FI - 1498/90-2. Šifra djelatnosti bila je 120311 i matični broj 3207188. Poslovanje se obavljalo putem žiro računa 30105-603-14188.

Društveno poduzeće "Mladost" je na dan 31. ožujka 1992. zapošljavalo 1 356 djelatnika. Poslovanje se obavljalo putem pet sektora i to: Sektora za proizvodnju, Sektora za unutarnju trgovinu, Sektora za vanjsku trgovinu, Financijskog sektora i Sektora zajedničkih poslova.

Prema podacima iz bilance uspjeha tijekom 1991. ostvaren je ukupni prihod u iznosu

1.446.668.000.- HRD ili 26.303.054,55 DEM, rashodi u iznosu 1.542.666.000.- HRD ili 28.048.472,73 DEM, te gubitak u iznosu 95.998.000.- HRD ili 1.745.418,18 DEM. Na dan 31. prosinca 1991. u bilanci stanja iskazana je vrijednost aktive u iznosu 829.798.000.- HRD ili 15.087.236,36 DEM i vrijednost pasive u iznosu 829.798.000.- HRD ili 15.087.236,36 DEM.

Knjigovodstvena vrijednost na dan procjene vrijednosti poduzeća iznosila je 130.307.000.- HRD ili 2.369.218,18 DEM (aktiva u iznosu 829.798.000.- HRD - odbitne stavke u iznosu 699.491.000.- HRD). Vrijednost iskazanih bilančnih pozicija aktive na dan procjene iznosila je 829.798.000.- HRD ili 15.087.236,36 DEM, potraživanja su iznosila 208.444.000.- HRD ili 3.789.890,91 DEM, a obveze 539.635.000.- HRD ili 9.811.545,45 DEM.

Za preračunavanje domaće valute u inozemnu primijenjen je važeći tečaj koji je na dan 31. prosinca 1991. iznosio 55.- HRD za 1,- DEM.

Procjena vrijednosti obavljena je primjenom metode tržišne vrijednosti. Navedena metoda bila je najpogodnija i najrealnija metoda za izračunavanje procijenjene vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost" iz razloga što uvjeti poslovanja nisu pružali dovoljno elemenata za primjenu dinamičkih metoda procjene.

2.2. Statusne i ostale promjene

Društveno poduzeće "Mladost" iz Zagreba nastalo je koncem prosinca 1956. spajanjem izdavačkog poduzeća "Mladost" i Zagrebačkog knjižarskog poduzeća, a obavljalo je izdavačku djelatnost, te unutarnju i vanjsku trgovinu. Stupanjem na snagu Zakona o poduzećima, društveno poduzeće "Mladost" upisano je u registar Okružnog privrednog suda u Zagrebu 13. srpnja 1990. kao društveno poduzeće za izdavačku djelatnost, unutarnju i vanjsku trgovinu, s potpunom odgovornošću.

Tijekom 1992. proveden je postupak pretvorbe, te je prema rješenju Okružnog privrednog suda iz Zagreba od 31. prosinca 1992. upisana u sudski registar promjena oblika organiziranja iz društvenog poduzeća u dioničko društvo "Mladost".

Početak svibnja 1999., na zahtjev Trgovačkog suda u Zagrebu pokrenut je postupak radi utvrđivanja uvjeta za otvaranje stečajnog postupka nad dioničkim društvom "Mladost". Predsjednik Uprave Ante Bilandžić, dostavio je Trgovačkom sudu Izvješće o stanju društva i rezultatima poslovanja za razdoblje od 1992. do 1998. Iz navedenih podataka vidljivo je da je dioničko društvo "Mladost" prosječno godišnje ostvarivalo gubitak u iznosu 3.571.428,57 DEM, odnosno ostvareni gubitak u navedenom razdoblju iznosio je ukupno 25.000.000,- DEM. U izvješću je navedeno da se dioničko društvo "Mladost" nalazilo u blokadi od 1993. do dana sastavljanja navedenog izvješća. Obveze prema dobavljačima, bankama, državnim institucijama, drugim pravnim osobama i zaposlenima iznosile su 86.852.770,00 kn. Također je protiv dioničkog društva "Mladost" bilo podneseno više od 600 tužbi. Nakon primljenog Izvješća Trgovački sud je rješenjem od 3. lipnja 1999. otvorio stečajni postupak koji je upisan u sudski registar. Društvo posluje pod nazivom "Mladost" d.d. za izdavačku, grafičku i informatičku djelatnost, unutarnju i vanjsku trgovinu - u stečaju, MBS 080031273. Temeljni kapital iznosio je 11.103.800,- DEM.

2.3. Trgovačka društva u vlasništvu dioničkog društva "Mladost"

Nakon pretvorbe dioničko društvo "Mladost" osnovalo je dvanaest trgovačkih društava s tim da je sedam trgovačkih društava imalo sjedište u Zagrebu, jedno u Rijeci, a četiri u inozemstvu. Iz dokumentacije dostavljene na uvid nije vidljiva gospodarska opravdanost osnivanja navedenih društava.

U tablici broj 1 navedena su društva s ograničenom odgovornošću koja su u vlasništvu dioničkog društva "Mladost".

Tablica broj 1

**DRUŠTVA S OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU U VLASNIŠTVU
DIONIČKOG DRUŠTVA "MLADOST"**

RBR	NAZIV I SJEDIŠTE DRUŠTVA	OSNIVAČKI ULOG u kn	DATUM UPISA U SUDSKI REGISTAR	MATIČNI BROJ SUBJEKTA - MBS
1.	"MLADOST - IZDAVAŠTVO" ZAGREB "MLADOST - NAKLADA" ZAGREB,	3.571,00 19.000,00	12. listopada 1992. 2. travnja 1998.	MBS 0528455 MBS 080221165
2.	"MLADOST - INTERNATIONAL" ZAGREB	3.593,43	21. ožujka 1994.	-
3.	"MLADOST - INFORMATIKA" ZAGREB	3.593,43	21. ožujka 1994.	MBS 0703931
4.	"MLADOST - MARKETING" ZAGREB	3.593,43	29. ožujka 1994.	MBS 0663069
5.	"MLADOST - ROMULUS" ZAGREB	7.162,50	nedostaje rješenje	-
6.	"MLADOST - TEKS" ZAGREB	3.674,48	8. prosinca 1994.	-
7.	"MLADOST - LIBRIS MLADOST" RIJEKA	18.500,00	nedostaje rješenje	-
8.	"MLADOST" BANJA LUKA	8,00	nedostaje rješenje	-
9.	"MLADOST - ZAGREB" SARAJEVO	8,00	nedostaje rješenje	-
10.	"MLADOST SODOBNA BIROOPREMA" LJUBLJANA	93.005,77	nedostaje rješenje	-
11.	Mješovito društvo "YUNONA" MOSKVA	2.157,85	nedostaje rješenje	-
12.	"MLADOST - ŠKOLSKA KNJIGA" ZAGREB,	20.000,00	4. ožujka 1998.	MBS 080218933
	UKUPNO:	174.296,89	-	-

Trgovačka društva koja imaju sjedište u inozemstvu, "Yunona" Moskva, "Mladost" d.o.o. Banja Luka, "Mladost-Zagreb" d.o.o. Sarajevo i "Mladost Sodobna Birooprema" d.o.o. Ljubljana nisu dostavljala financijske izvještaje. Za navedena društva nedostaje dokumentacija o osnivanju i upisu u sudski registar iz koje bi se vidjela struktura vlasništva. Također nije poznato jesu li obavljala i obavljaju li još uvijek djelatnost radi koje su osnovana.

Pet trgovačkih društava, koja imaju sjedište u Zagrebu: "Mladost - Romulus" d.o.o., "Mladost - Izdavaštvo" d.o.o. ("Mladost naklada" d.o.o.), "Mladost - Marketing" d.o.o., "Mladost - Informatika" d.o.o. i "Mladost - International" d.o.o., osnovana su radi obavljanja djelatnosti dioničkog društva "Mladost" koje je koncem 1993. bilo u financijskim poteškoćama, odnosno u blokadi, te se financijsko poslovanje odvijalo putem žiro računa navedenih društava.

Nabavu i prodaju robe obavljalo je dioničko društvo "Mladost", a naplate potraživanja od kupaca, uplate dnevnih utrzaka prodavaonica, plaćanja dobavljačima, isplate plaća i druga plaćanja obavljana su putem žiro-računa navedenih novoosnovanih društava. Naplate potraživanja i plaćanja obveza dobavljačima obavljani su na temelju računa, bez prethodno zaključenih ugovora o cesiji ili nekih drugih ugovora koji bi bili temelj za ovakav način poslovanja. Dioničko društvo "Mladost" je za navedena novoosnovana društva vodilo poslovne knjige i sastavljalo financijske izvještaje.

Uvidom u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu utvrđeno je da su, od navedenih društava, u rujnu 2001. u sudski registar bila upisana samo dva društva s ograničenom odgovornošću, i to "Mladost - Naklada" d.o.o. i "Mladost - Školska knjiga" d.o.o.

Trgovačko društvo "Mladost - Izdavaštvo" d.o.o., Kaptol 29, Zagreb, upisano je u registar Okružnog privrednog suda u Zagrebu 12. listopada 1993. Osnivačka glavnicu, vlasništvo dioničkog društva "Mladost", iznosila je 3.571.000.- HRD. Osoba ovlaštena za zastupanje društva u zemlji i inozemstvu bio je Marijan Grakalić. Trgovačko društvo "Mladost - izdavaštvo" d.o.o. obavilo je usklađenje općih akata i temeljnog kapitala sa Zakonom o trgovačkim društvima 2. travnja 1998. U registar Trgovačkog suda u Zagrebu upisano je navedeno usklađenje, promjena naziva i sjedišta društva, te je društvo nastavilo poslovati pod nazivom "Mladost - Naklada" d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Gundulićeva 24. Odgovorna osoba za zastupanje društva u zemlji i inozemstvu je Vladimir Žaja. Temeljni kapital povećan je za 16.020,00 kn i iznosi 19.000,00 kn. Povećanje vrijednosti uloga u iznosu 16.020,00 kn nije iskazano u poslovnim knjigama dioničkog društva "Mladost", što nije u skladu s odredbama članka 1. Zakona o računovodstvu kojim je određeno da je svaki poduzetnik obavezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva, tako da u njima budu vidljivi njegovi poslovi i stanje njegove imovine.

"Mladost - Školska knjiga" d.o.o. osnovano je na temelju društvenog ugovora o osnivanju društva s ograničenom odgovornošću, zaključenog 4. ožujka 1998. između dioničkog društva "Mladost" iz Zagreba i dioničkog društva "Školska knjiga" iz Zagreba. Osnivačka glavnicu je vlasništvo dioničkog društva "Mladost" u iznosu 20.000,00 kn ili 50,0% i dioničkog društva "Školska knjiga" u iznosu 20.000,00 kn ili 50,0%. Osoba ovlaštena za zastupanje društva u zemlji i inozemstvu je Ivan Škembar.

U arhivi dioničkog društva "Mladost" pronađeni su temeljni financijski izvještaji o poslovanju "Mladost - Izdavaštvo" d.o.o. za 1993., 1994., 1995. i 1998., "Mladost - Informatika" d.o.o. za 1994.,

"Mladost - Marketing" d.o.o za 1994., 1996., 1997. i 1998. i "Mladost - Školska knjiga" d.o.o. za 1998., 1999. i 2000.

"Mladost - Školska knjiga" d.o.o. iskazala je dobit za 1998. i 2000. i gubitak za 1999., dok su ostala povezana društva prema podacima iskazanim u dostavljenim financijskim izvještajima u svim godinama iskazivala gubitak.

Uvidom u poslovne knjige dioničkog društva "Mladost" utvrđeno je da na računima ulaganja nisu iskazivane poslovne promjene što nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o računovodstvu i Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 25 kojim je određeno da se postojeći udjeli u zavisnim poduzećima povećavaju ili smanjuju ovisno o ostvarenoj dobiti odnosno gubitku. Prema podacima iskazanim u bruto bilanci na dan 31. prosinca 2000. dioničko društvo "Mladost" u stečaju iskazalo je potraživanja od povezanih društava u iznosu 6.364.725,29 kn, od čega su potraživanja iz zajedničkog poslovanja od društva "Mladost - Školska knjiga" d.o.o. 2.830.550,36 kn, a potraživanja za dane pozajmice od "Mladost - Marketing" d.o.o. 1.674.595,64 kn, "Mladost - Naklada" d.o.o. 1.471.996,14 kn, "Mladost - International" d.o.o. 296.327,28 kn, "Mladost - Informatika" d.o.o. 90.685,87 kn i "Mladost - Romulus" d.o.o. 570,00 kn.

Obveze prema povezanim društvima za primljene kredite i pozajmice iznose 4.140.566,49 kn od čega su obveze prema "Mladost - Školska knjiga" d.o.o. 3.384.864,67 kn, "Mladost - Romulus" d.o.o. 139.848,88 kn, "Mladost - International" d.o.o. 615.852,94 kn.

3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE

Poduzeća s društvenim kapitalom bila su dužna obaviti pretvorbu najkasnije do 30. lipnja 1992. u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, koji je stupio na snagu početkom svibnja 1991. Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Mladost" započeo je početkom 1992. na temelju Odluke Upravnog odbora o pokretanju prethodnog postupka za pretvorbu. Odluku o pretvorbi donio je organ upravljanja 29. lipnja 1992.

3.1. Revizija postupka donošenja Odluke o pretvorbi i druge dokumentacije određene člankom 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća

U skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, društvena poduzeća bila su dužna Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (dalje u tekstu: Agencija), uz Odluku o pretvorbi, dostaviti program pretvorbe poduzeća, izvještaj Službe društvenog knjigovodstva, podatke o proizvodnim, tehničko-tehnološkim, kadrovskim i organizacijskim mogućnostima, tržišnom položaju i ocjeni boniteta poduzeća, razvojni program, podatke i dokaze o pravu korištenja nekretnina, izvod iz sudskog registra i elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća.

3.1.1. Odluka o pretvorbi poduzeća

Upravni odbor društvenog poduzeća "Mladost" donio je 29. lipnja 1992. Odluku o pretvorbi kojom se društveno poduzeće "Mladost" s.p.o. pretvara u dioničko društvo "Mladost", na sljedeći način:

- a) prodajom dijela poduzeća (upisom i otkupom dionica) i
- b) prijenosom dionica Hrvatskom fondu za razvoj, Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske, u omjerima utvrđenim člankom 5. stavak 3. i 4. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

U vrijeme donošenja Odluke o pretvorbi ovlaštena osoba za zastupanje poduzeća bio je v.d. generalnog direktora Ante Markoč, predsjednik Upravnog odbora bio je dr. Ivan Lučev, a članovi Upravnog odbora bili su mr. Miljenko Žagar, Branko Selaković, Ante Pandžić i Božidar Čavraga.

Prema podacima iz Odluke, temeljni kapital društva je procijenjena tržišna vrijednost poduzeća na dan 31. prosinca 1991. u iznosu 450.771.000.- HRD ili 8.195.836,- DEM. Temeljni kapital dijeli se na 81 958 dionica nominalne vrijednosti 100,- DEM, s tim da će se vrijednost dionica u HRD utvrditi prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan izdavanja dionica.

Odluka o pretvorbi i druga dokumentacija propisana odredbama članka 11. navedenog Zakona dostavljeni su u Agenciju 30. lipnja 1992. Pretvorba nije provedena prema navedenoj Odluci, nego je 20. listopada 1992. Upravni odbor donio Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o pretvorbi društvenog poduzeća radi promjene vrijednosti osnovne glavnice i modela pretvorbe. U vrijeme Izmjene odluke društveno poduzeće "Mladost" zastupao je v.d. generalnog direktora Ivica Baumgartner, a predsjednik Upravnog odbora bio je Nikola Bulat. Iz priložene dokumentacije uz navedenu Izmjenu odluke nije vidljivo tko su bili ostali članovi Upravnog odbora, niti je vidljivo iz kojih je razloga promijenjen model pretvorbe.

Uvidom u Zapisnik s Osnivačke skupštine dioničkog društva "Mladost" održane dana 22. prosinca 1992., utvrđeno je da je tadašnji generalni direktor, Ivica Baumgartner dao izvješće o provedenom postupku pretvorbe iz kojeg je vidljivo da je odabran drugi model pretvorbe, jer je tijekom kolovoza 1992. inozemna tvrtka "Intersys" iz SAD uputila društvenom poduzeću "Mladost" i Agenciji pismo namjere kojim potvrđuje neopozivu spremnost za kupnju svih dionica koje ostanu nakon što upis i kupnju dionica obave zaposleni i ranije zaposleni društvenog poduzeća "Mladost", te spremnost da uplati u gotovini 2.500.000,- DEM, a ostatak kada se utvrdi potreba za obrtnim sredstvima. Nakon toga donesena je Odluka o izmjenama odluke o pretvorbi društvenog poduzeća "Mladost", s mogućnošću dokapitalizacije.

Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o pretvorbi određen je drugi model pretvorbe na način:

- 1) da zaposleni i ranije zaposleni u društvenom poduzeću "Mladost" mogu upisati do 50,0% dionica uz pravo na popust,
- 2) da se 30,0% procijenjene vrijednosti poduzeća ponudi svim fizičkim i pravnim osobama putem javnog oglašavanja uz obvezni uvjet dokapitalizacije u iznosu 3.887.600,- DEM,
- 3) da se 20,0% procijenjene vrijednosti poduzeća i preostali, neupisani dio prenese Fondovima u skladu s odredbama članka 5. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

S obzirom da pretvorba nije provedena u skladu s Odlukom donesenom koncem lipnja 1992., nego na temelju Odluke o izmjenama i dopunama odluke o pretvorbi donesene 20. listopada 1992., poduzeće nije postupilo u skladu s odredbama članka 9. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća kojima je određeno da je poduzeće dužno obaviti pretvorbu najkasnije do 30. lipnja 1992., odnosno smatrat će se da je poduzeće postupilo u skladu s odredbama Zakona, ako do navedenog roka dostavi

Agenciji odluku o pretvorbi s propisanom dokumentacijom, pod uvjetom da provede pretvorbu u skladu s tom odlukom, što nije učinjeno.

Osnovna glavnica društva prema podacima iz Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o pretvorbi iznosi 498.905.000.- HRD ili 9.071.000,- DEM. Dijeli se na 90 710 dionica nominalne vrijednosti 100,- DEM. Osnovna glavnica društva uvećana je za 875.071,- DEM iz razloga što je Agencija nakon pregleda i proučavanja Elaborata o procjeni uvećala vrijednost građevinskih objekata za 656.325,- DEM uslijed kategorizacije objekata u višu zonu s obzirom na njihovu lokaciju, vrijednost zaliha uvećana je za 723.309,- DEM zbog promijenjenog pristupa pri procjeni zaliha robe. Uz to, izvršeno je smanjenje vrijednosti materijalnih ulaganja za 504.563,- DEM.

Odlukom o izmjenama i dopunama odluke o pretvorbi određeno je da zaposleni i ranije zaposleni u društvenom poduzeću "Mladost" imaju pravo prvenstva pri upisu i otkupu dionica, odnosno zaposleni mogu upisati i kupiti 50,0% ukupnih dionica poduzeća uz popust. U slučaju da zaposleni i ranije zaposleni ne iskoriste svoje pravo na upis i kupnju dionica uz popust u visini 50,0% vrijednosti dionica, to pravo, u dijelu koje nije iskorišteno, imaju zaposleni u pravnim osobama koje rade sredstvima u društvenom vlasništvu koje prema Zakonu o pretvorbi društvenih poduzeća ne podliježu pretvorbi, zaposleni u pravnim osobama u državnom vlasništvu, te zaposleni u organima državne vlasti i u njima odgovarajućim organima. Dionice koje ne upišu ili ne uplate prethodno navedeni zaposlenici ponudit će se putem oglasa svim drugim fizičkim i pravnim osobama. Sve dionice koje se ne upišu ili ne uplate na prethodno navedene načine (osim upisanih dionica i ugovorenih obročnih otplata) prenijet će se Fondovima u omjeru određenom člankom 5. navedenog Zakona.

Istom odlukom su određena prava i obveze osnivača koje se odnose na rokove i način otplate dionica, osnivačku skupštinu, te postupak upisa u sudski registar.

3.1.2. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske

Služba društvenog knjigovodstva obavila je u razdoblju od 4. do 11. svibnja 1992. postupak utvrđivanja zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991. društvenog poduzeća "Mladost", u skladu s Programom za utvrđivanje zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna i drugim postupcima ocjene. Kvalifikacija o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna dana je na temelju provjere najznačajnijih bilančnih pozicija. Pri tome nije obavljen postupak utvrđivanja zakonitosti i realnosti na početnim stanjima na dan 1. siječnja 1991. Provedenim postupkom utvrđivanja ispravnosti i zakonitosti podataka iskazanih u godišnjem obračunu za 1991. utvrđeno je da koncem 1991. nisu usklađene analitičke i sintetičke evidencije zaliha gotovih proizvoda i trgovačke robe u skladištu za 18.858.000.- HRD. Iz tih razloga Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske nije potvrdila ispravnost i zakonitost iskazanih zaliha i obveza prema dobavljačima. Ostale pozicije bilance stanja i bilance uspjeha, prema ocjeni Službe društvenog knjigovodstva, iskazane su u skladu s propisima.

Direktor Agencije donio je Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određen postupak procjene vrijednosti poduzeća kada Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti u iskazanim bilančnim pozicijama. Prema navedenim uputama procjena vrijednosti poduzeća ne može se uraditi po metodama procjene koje se temelje na knjigovodstvenim vrijednostima. U tim slučajevima, prije procjene tržišne vrijednosti poduzeća potrebno je sastaviti popis sredstava i izvora sredstava i u skladu s utvrđenim stanjima

ispraviti vrijednosti evidentirane u knjigovodstvu, te na toj podlozi pomoću izabranih metoda izvršiti procjenu vrijednosti poduzeća.

Iz priložene dokumentacije nije vidljivo da je sastavljen novi popis sredstava i izvora sredstava u skladu s prethodno navedenim. Prema obrazloženju navedenom u Elaboratu o procjeni razlika između sintetičke i analitičke evidencije zaliha gotovih proizvoda i trgovačke robe nastala je pogrešnom obradom dokumenata. Neki dokumenti pomoću kojih je primljena trgovačka roba evidentirani su dva puta u glavnoj knjizi, te je iz tog razloga iskazana veća vrijednost zaliha u glavnoj knjizi u odnosu na vrijednost zaliha iskazanih u analitičkim evidencijama. Nakon što su greške ispravljene vrijednost zaliha iskazanih u analitičkim evidencijama usklađena je s vrijednosti zaliha iskazanih u sintetičkim evidencijama.

3.1.3. Program pretvorbe poduzeća

Upravni odbor društvenog poduzeća "Mladost" donio je 29. lipnja 1992. Program pretvorbe koji je zajedno s Odlukom o pretvorbi dostavljen Agenciji.

Programom je određena pretvorba poduzeća u skladu s Odlukom o pretvorbi na način da se poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom poduzeća zaposlenima i ranije zaposlenima u društvenom poduzeću "Mladost" i prijenosom preostalog neprodanog dijela Hrvatskom fondu za razvoj, Republičkom fondu za mirovinsko i invalidsko osiguranje Republike Hrvatske i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske. U programu je navedena procijenjena vrijednost poduzeća u skladu s Elaboratom o procjeni i vrijednosti osnovne glavnice u iznosu 8.195.836,- DEM koja se dijeli na 81 958 dionica, nominalne vrijednosti 100,- DEM.

Programom je također određeno da pravo prvenstva upisa i kupnje dionica uz pravo na popust i obročnu otplatu imaju zaposleni i ranije zaposleni djelatnici društvenog poduzeća "Mladost", s tim da pravo upisa mogu koristiti unutar roka od 30 dana od dana objave natječaja za upis i uplatu dionica. Uplata dionica treba se obaviti u roku od 10 dana od dana upisa dionica osim u slučajevima kada su dionice upisane i kupljene uz obročnu otplatu. Neupisane dionice i upisane, a neotplaćene dionice (osim upisanih dionica na obročnu otplatu) mogu kupovati druge fizičke i pravne osobe u tijeku sljedećih 10 dana, a nakon toga, sve ostale dionice prenijet će se Fondovima u omjeru određenom Zakonom. Također je određeno da će se natječaj za prodaju dionica u prvom krugu objaviti u roku od 15 dana od dana primitka suglasnosti Agencije.

Pretvorba nije obavljena prema prethodno navedenom Programu. Upravni odbor društvenog poduzeća "Mladost" donio je 20. listopada 1992. Odluku o izmjeni i dopuni programa pretvorbe, kojom je određeno da se društveno poduzeće "Mladost" pretvara u dioničko društvo prodajom do 50,0% procijenjene vrijednosti poduzeća uz popust zaposlenim i ranije zaposlenim djelatnicima, 30,0% fizičkim i pravnim osobama putem javnog oglašavanja uz obvezni uvjet dokapitalizacije u iznosu 3.887.600,- DEM, a 20,0% procijenjene vrijednosti poduzeća i preostali neupisani i neprodani dio

prenijet će se Fondovima u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Utvrđena je procijenjena vrijednost poduzeća koja čini osnovnu glavnicu društva u iznosu 9.071.000,- DEM, a dijeli se na 90 710 dionica. Također je određeno da će se poziv za upis i kupnju 50,0% dionica uz popust i 30,0% dionica namijenjenih prodaji fizičkim i pravnim osobama, objaviti u sredstvima javnog informiranja po primitku suglasnosti Agencije. Izmijenjenim programom nisu predviđeni rokovi za upis dionica i dostavljanje ponuda za kupnju dionica. Predviđeno je da će se rokovi naknadno utvrditi u dogovoru s Hrvatskim fondom za razvoj. Iz kojih je razloga promijenjen program pretvorbe nije vidljivo iz priložene dokumentacije.

3.1.4. Opći podaci i podaci o poslovanju poduzeća

Opći podaci i podaci o poslovanju društvenog poduzeća "Mladost" sastavljeni su, kao interni dokument kojeg je izradila radna grupa sastavljena od pet članova. Ovaj dokument sadrži podatke u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i to: opće podatke o poduzeću, organizacijsku strukturu poduzeća, tehnološko-tehničke uvjete i obujam poslovanja tiskare, položaj poduzeća na tržištu, analizu kadrova, analizu poslovnih rezultata prema bilanci uspjeha, analizu imovine prema bilanci stanja, pokazatelje poslovanja i ocjenu boniteta poduzeća.

3.1.5. Razvojni program poduzeća

Razvojni program izradila je radna grupa sastavljena od pet članova u suradnji s članovima stručnog kolegija društvenog poduzeća "Mladost", stručnim radnicima i stručnim službama. U uvodnom dijelu razvojnog programa istaknuto je da je utvrđivanje razvojnog programa društvenog poduzeća "Mladost" s predvidivim stabilnim pravcima razvoja u vrijeme opterećeno ratom i ratnim razaranja i značajnim društvenim promjenama složen, rizičan i težak posao. Uz to je poduzeće nekoliko zadnjih godina poslovalo na granicama rentabilnosti, a tijekom 1991. ostvarilo je gubitak, što je također otežavalo donošenje razvojnog programa.

Razvojni program obuhvaća pregled poslovanja za 1989., 1990. i 1991., razvoj osnovnih djelatnosti u razdoblju od 1993. do 1997., a odnosi se na izdavačku djelatnost, papir, papirnu konfekciju, uredski i školski pribor, tiskalice, periodičke publikacije, grafičke usluge, uredska pomagala i biroopremu, informatiku i namještaj.

Razvojni program ne sadrži analitičko dokumentacijsku osnovu za donošenje odluka razvojnog karaktera, tako da nije moguće kontrolirati i nadzirati njegovu implementaciju. Također, nedostaju financijski aspekti programa, te nije vidljiva potreba za dodatnim ulaganjima odnosno za dokapitalizacijom.

11

3.1.6. Elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća

Elaborat o procijenjenoj vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost" izrađen je u lipnju 1992. Elaborat su izradili zaposlenici poduzeća i to Radna grupa za provedbu pretvorbe u suradnji sa stručnim radnicima i stručnim službama poduzeća. Članovi Radne grupe za provedbu pretvorbe bili su:

- Ante Markoč, dipl. oec. - predsjednik,
- Anica Pandžić, dipl. oec. - zamjenik predsjednika,

- Ante Šimović, dipl. iur. - član,

- Radmila Rumek - Črne, dipl. iur. - član,
- Vlasta Bunić, dipl. oec. - član.

Procjena vrijednosti obavljena je primjenom metode tržišne vrijednosti (statički pristup), koja podrazumijeva procjenu tržišne vrijednosti imovine poduzeća, odnosno korigiranu knjigovodstvenu vrijednost.

U Elaboratu je prikazana i knjigovodstvena vrijednost (društveni kapital), koja predstavlja razliku između vrijednosti sredstava poduzeća (ukupne aktive) i vrijednosti obveza, uz izuzimanje iskazanog gubitka.

U skladu s odlukom Upravnog odbora od 17. lipnja 1992., vrijednost stanova izuzeta je od procjene i nije ušla u tržišnu vrijednost poduzeća.

Procjena je obavljena u razdoblju od 1. siječnja do 29. svibnja 1992., a svedena je na dan 31. prosinca 1991., s kojim datumom je utvrđena procijenjena vrijednost poduzeća.

Pregled knjigovodstvene vrijednosti, te procijenjene vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost" prema elaboratu o procijenjenoj vrijednosti i rješenju Agencije dan je u tablici broj 2.

Tablica broj 2

KNJIGOVODSTVENA I PROCIJENJENA VRIJEDNOST DRUŠTVENOG PODUZEĆA
"MLADOST" NA DAN 31. PROSINCA 1991.

u DEM

Rbr.	Opis pozicija bilance	Knjigovodstvena vrijednost	Procijenjena tržišna vrijednost prema elaboratu	Procijenjena tržišna vrijednost prema rješenju Agencije
A.	AKTIVA	15.087.236,-	25.682.398,-	26.557.469,-
1.	Stalna sredstva	4.175.200,-	13.130.308,-	13.282.070,-
1.1.	Materijalna ulaganja	3.513.127,-	12.634.253,-	12.786.015,-
	- nekretnine (zemljište i građevinski objekti)	2.580.491,-	9.701.600,-	10.357.925,-
	- oprema	330.127,-	2.334.872,-	2.334.872,-
	- materijalna ulaganja u pripremi i dani predujmovi	602.509,-	597.781,-	93.218,-
1.2.	Nematerijalna ulaganja	308.982,-	308.982,-	308.982,-
1.3.	Dugoročna financijska ulaganja	353.091,-	187.073,-	187.073,-
2.	Obrtna sredstva	8.545.582,-	8.135.145,-	8.858.454,-
2.1.	Zalihe	4.043.236,-	3.416.163,-	4.139.472,-
2.2.	Kratkoročna potraživanja	3.789.891,-	4.006.527,-	4.006.527,-
2.3.	Vrijednosni papiri i novčana sredstva	712.455,-	712.455,-	712.455,-
3.	Aktivna vremenska razgraničenja	162.618,-	162.618,-	162.618,-
4.	Gubitak	1.745.418,-	4.254.327,-	4.254.327,-
5.	Izvanposlovna aktiva	458.418,-	-	-
B.	ODBITNE STAVKE (UMANJENJA)	12.718.018,-	17.486.562,-	17.486.562,-
1.	Stanovi i stambene zgrade	272.237,-	-	-
2.	Kratkoročne obveze	9.783.200,-	12.315.072,-	12.315.072,-
3.	Dugoročne obveze	28.345,-	28.345,-	28.345,-
4.	Pasivna vremenska razgraničenja	888.818,-	888.818,-	888.818,-
5.	Gubitak	1.745.418,-	4.254.327,-	4.254.327,-
C.	NETTO VRIJEDNOST (A-B)	2.369.218,-	8.195.836,-	9.070.907,-

Pri preračunavanju knjigovodstvene vrijednosti iz HRD u DEM, te procjene vrijednosti

poduzeća na dan 31. prosinca 1991., primijenjen je tečaj Zagrebačke banke koji je na taj dan iznosio 55.- HRD za 1,- DEM.

- Knjigovodstvena vrijednost

Knjigovodstvena vrijednost društvenog poduzeća "Mladost" utvrđena je prema bilanci stanja na dan 31. prosinca 1991., a iznosila je 2.369.218,- DEM ili 130.307.000.- HRD.

- Procjena tržišne vrijednosti prema elaboratu o procijenjenoj vrijednosti

Elaboratom o procijenjenoj vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost" tržišna vrijednost poduzeća procijenjena je na 8.195.836,- DEM ili 450.771.000.- HRD, što je 3,5 puta više od knjigovodstvene vrijednosti.

Procjenu vrijednosti nekretnina (zemljišta i građevinski objekti) obavili su: Spomenka Milošević dipl. ing. arh., Vesna Šarinić Čeko dipl. ing. arh., Mladen Sremac dipl. ing. građ. - konzultant i Anica Pandžić dipl. oec.

Procjenu vrijednosti opreme obavili su: Anica Pandžić dipl. oec., Srećko Brezak električar tehničar, Jelena Alfier ekonomist, Luka Bandalo dipl. ing. el. - konzultant, Ante Markoč dipl. oec., Željko Margaretić dipl. ing. elektronike. Procjenu vrijednosti zaliha, potraživanja, obveza i ostalih bilančnih pozicija obavili su: Ante Markoč dipl. oec., Neda Šarić dipl. oec., Vinko Mikulić ekonomist i Anica Cvija ekonomist.

Voditelj procjenitelja bio je Ante Markoč dipl. oec., a zamjenik Anica Pandžić dipl. oec.

Značajnije razlike u procijenjenoj vrijednosti u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost odnose se na materijalna ulaganja, zalihe, kratkoročna potraživanja, gubitak i kratkoročne obveze.

Materijalna ulaganja

Materijalna ulaganja procijenjena su na 12.634.253,- DEM ili 694.884.000.- HRD, od čega se na nekretnine odnosi 9.701.600,- DEM ili 533.588.000.- HRD, opremu 2.334.872,- DEM ili 128.418.000.- HRD i materijalna ulaganja u pripremi i dane predujmove 597.781,- DEM ili 32.878.000.- HRD.

Prema odredbama članka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, društveni kapital je razlika između vrijednosti sredstava (ukupne aktive) i vrijednosti obveza poduzeća. U skladu sa spomenutim odredbama u procjenu vrijednosti nekretnina ušle su sve nekretnine koje su na dan 31. prosinca 1991. bile iskazane u aktivi poduzeća. Procjena vrijednosti nekretnina (zemljište i građevinski objekti) iskazana je u zasebnom elaboratu, a procjenom su obuhvaćene 23 lokacije, od čega 15 u Republici Hrvatskoj (Zagreb, Pula, Osijek, Slavonski Brod, Dubrovnik, Zadar), 5 u Republici Bosni i Hercegovini (Sarajevo i Banja Luka) i 3 u Republici Sloveniji (Ljubljana i Koper).

Procjena nekretnina obavljena je na temelju Uputstva o načinu utvrđivanja građevinske vrijednosti eksproprijiranih objekata (Narodne novine 52/84), važećih građevinskih propisa i normativa

RH, gradskih ili općinskih podataka o prometnoj vrijednosti građevinskog zemljišta i cijenama komunalnih priključaka komunalne infrastrukture, Biltena III/92 "ICH" i Priručnika za pretvorbu društvenih poduzeća, izdavač kojeg je bila Zagrebačka poslovna škola, dok su suizdavači bili Agencija, te Hrvatska gospodarska komora.

Procjenom su navedeni osnovni podaci o raspoloživim nekretninama, proveden je proračun vrijednosti, odnosno dan je prikaz geometrijskih podataka nove i sadašnje vrijednosti, te ukupna vrijednost i jedinične cijene, a priložena je i rekapitulacija vrijednosti nekretnina po lokacijama i strukturi. Procijenjena vrijednost nekretnina izražena je u DEM s datumom 7. svibnja 1992., te je svedena na dan 31. prosinca 1991.

Uz izračun procjene priloženi su i dokazi o pravu vlasništva i korištenju nekretnina poduzeća, te su za 22 lokacije kao dokazi o pravu vlasništva i korištenja priloženi ugovori i zemljišno-knjižni (z.k.) izvadcji, dok je za 1 lokaciju u Zagrebu (Gundulićeva 24) priloženo izvješće o provedenom referendumu. Iz priloženog izvješća vidljivo je da je 27. rujna 1978. održan referendum unutar tadašnje izdavačko knjižarske radne organizacije (IKRO) "Mladost" i jedne Radne organizacije unutar Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (JAZU), o izdvajanju te Radne organizacije unutar JAZU u IKRO "Mladost". Nakon što je većina zaposlenika bila za izdvajanje, IKRO "Mladost" je osim novih zaposlenika preuzela i prostore u Gundulićevoj 24, a koji su prema priloženom z.k. izvratku uknjiženi kao društveno vlasništvo s pravom korištenja Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Elaboratom o procjeni, vrijednost nekretnine u Gundulićevoj 24 procijenjena je na 1.468.795,- DEM. Nakon provedene pretvorbe i privatizacije, dioničko društvo "Mladost" je sudskim putem pokušalo utvrditi pravo vlasništva nad spomenutom nekretninom, ali je sudskom presudom utvrđeno da je njen vlasnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, kojoj je u siječnju 2001. nekretnina i predana.

U vrijednost društvenog kapitala unesena je i vrijednost nekretnina koje su bile nacionalizirane na temelju odredbi Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta. Odredbama članka 1. Zakona o zabrani prijenosa prava raspolaganja i korištenja određenih nekretnina u društvenom vlasništvu na druge korisnike odnosno u vlasništvo fizičkih i pravnih osoba (donesen 1990.), propisano je da se zabranjuje prijenos prava raspolaganja i korištenja nekretninama koje su postale društveno vlasništvo (državno vlasništvo odnosno općenarodna imovina) na temelju Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta, na druge društveno pravne osobe odnosno u vlasništvo fizičkih i pravnih osoba. Ova zabrana traje do donošenja odgovarajućih zakona o pretvorbi društvenog vlasništva i o ustanovljavanju vlasništva fizičkih i pravnih osoba na tim nekretninama. Odredbama članka 2. Zakona o zabrani prijenosa prava raspolaganja i korištenja određenih nekretnina u društvenom vlasništvu na druge korisnike odnosno u vlasništvo fizičkih i pravnih osoba, propisano je da se od spomenute zabrane izuzimaju one nekretnine u društvenom vlasništvu koje su društvene pravne osobe stekle kupnjom, odnosno drugim naplatnim pravnim poslom, bez obzira što je prednik te društveno pravne osobe stekao nekretnine na temelju Zakona o nacionalizaciji najamnih zgrada i građevinskog zemljišta.

Nekretnine koje su bile nacionalizirane (U Zagrebu, objekt u Ilici 30, i Dubrovniku, objekt u ulici Nikole Tesle 7), društveno poduzeće "Mladost" steklo je na temelju zaključenih ugovora o prijenosu korištenja s pravom raspolaganja nad tim nekretninama s općinom Centar (Grad Zagreb) i Zavodom za izgrađivanje Dubrovnika (kao pravnog sljednika poduzeća "Standard" u Dubrovniku, koje je imalo pravo korištenja te nekretnine), te je za te prostore platilo ugovorenu naknadu. Za nekretninu u Zagrebu, Ilica 30, u 1993. uknjiženo je pravo vlasništva u korist dioničkog društva "Mladost".

kod Hrvatskog fonda za razvoj jer ih je društveno poduzeća "Mladost" steklo naplatnim putem.

Odredbama Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (donesen 1996.), uređeni su uvjeti i postupak naknade za imovinu koja je ranijim vlasnicima oduzeta od strane jugoslavenske komunističke vlasti, a koja je nacionalizacijom prenesena u društveno vlasništvo. Odredbama članka 53. Zakona propisano je da se prijašnjem vlasnicima ne vraća u vlasništvo i posjed imovina koja je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća unesena u društveni kapital, već prijašnjem vlasniku pripada pravo na naknadu u dionicama ili udjelima društva u čiji je kapital u postupku pretvorbe unesena ta imovina. Ako ostvarenje prava na naknadu nije moguće zbog već stečenih prava trećih osoba, prijašnji vlasnik ostvaruje pravo na naknadu u dionicama ili udjelima društava iz portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju, na način propisan Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća ili u obveznicama Republike Hrvatske.

Iz navedenog proizlazi da su nacionalizirane nekretnine unesene u društveni kapital poduzeća "Mladost" u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, te je poduzeće imalo pravo raspolagati s tim nekretninama iz razloga što ih je poduzeće od prednika steklo naplatnim putem, a raniji vlasnici nacionaliziranih nekretnina pravo na naknadu mogu ostvariti u skladu s odredbama Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine.

Oprema je prema elaboratu procijenjena na 2.334.872,- DEM ili 128.410.000,- HRD. Procijenjena sadašnja tržišna vrijednost opreme izračunana je tako da je procjenom utvrđen obračunski rok trajanja opreme i prodajne cijene po kojoj se pojedina oprema prodavala u vrijeme procjene, te je na temelju tako utvrđenog roka prodajna cijena opreme svedena na procijenjenu vrijednost.

Materijalna ulaganja u pripremi procijenjena su u vrijednosti 597.781,- DEM ili 32.878.000,- HRD. Iz raspoložive dokumentacije vidljivo je da se dio tih ulaganja u iznosu 504.563,- DEM ili 27.751.000,- HRD odnosi na ulaganja u građevinske objekte u pripremi, a koji objekti su već obuhvaćeni procjenom vrijednosti građevinskih objekata, iz kojeg razloga je Agencija umanjila njihovu vrijednost za taj iznos.

- Zalihe

Zalihe su elaboratom procijenjene u vrijednosti 3.416.163,- DEM ili 187.889.000,- HRD, što je u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost umanjenje za 627.073,- DEM ili 34.489.000,- HRD. Umanjenje u iznosu 342.873,- DEM ili 18.858.000,- HRD obavljeno je na temelju Izvješća službe društvenog knjigovodstva, a umanjenje u iznosu 284.200,- DEM ili 15.631.000,- HRD odnosilo se na umanjenje uslijed zastarjelosti, povlačenja nekih proizvoda iz prodaje i drugih razloga.

Služba društvenog knjigovodstva je u svom Izvješću o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991., koji je sastavljen 12. svibnja 1992., utvrdila da se ne može potvrditi ispravnost i zakonitost knjigovodstvenog stanja zaliha jer je vrijednost zaliha iskazanih u knjigovodstvu (glavnoj knjizi) veća za 342.873,- DEM ili 18.858.000,- HRD od vrijednosti zaliha prema inventuri i analitičkoj evidenciji. Iz tih razloga procjena vrijednosti zaliha nije se mogla temeljiti na knjigovodstvenim vrijednostima, te se kod utvrđivanja procijenjene vrijednosti zaliha pošlo od inventurnog stanja, zbog čega je knjigovodstvena vrijednost zaliha umanjena za 342.873,- DEM ili 18.858.000,- HRD, odnosno za iznos koji je utvrđen Izvješćem Službe društvenog knjigovodstva.

Procijenjena vrijednost zaliha u iznosu 3.416.163,- DEM ili 187.889.000,- HRD odnosi se na procjenu vrijednosti zaliha materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara u iznosu 15.145,- DEM

(833.000.- HRD), proizvodnje u iznosu 68.218,- DEM (3.752.000.- HRD), proizvoda u iznosu 916.909,- DEM (50.430.000.- HRD) i robe u iznosu 2.415.891,- DEM (132.874.000.- HRD).

Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, između ostalog je utvrđeno da procijenjenu vrijednost pojedinih vrsta zaliha treba u svim slučajevima kada je to moguće određivati usporedbom sa stvarnim tržišnim cijenama i mogućnostima prodaje.

U uvodnom dijelu elaborata utvrđen je način procjene pojedinih kategorija zaliha, te je utvrđeno da će se zalihe materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara procijeniti po nabavnoj vrijednosti, proizvodnja u vrijednosti sredstava do tada uloženi u proizvodnju, gotovi proizvodi i roba po prodajnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje i ukalkulirani porez, slabije kurentna roba po procijenjenoj nižoj tržišnoj vrijednosti, a nekurentna roba po komisijski procijenjenoj tržišnoj vrijednosti.

Kod same procjene odstupilo se od navedenog kod procjene zaliha proizvoda i roba. Zalihe proizvoda (vlastita naklada poduzeća "Mladost") na skladištima i u knjižarama procijenjene su po nabavnoj vrijednosti (troškovima proizvodnje) umanjenoj za vrijednost zaliha proizvoda starijih izdanja, vrijednost zaliha proizvoda koji se povlače iz prodaje i vrijednost zaliha proizvoda koji su se nalazili kod terenskih komercijalista na ratom zahvaćenim područjima. Zalihe roba na skladištima i u prodajnim jedinicama također su procijenjene po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za slabo kurentne i nekurentne zalihe roba.

Procijenjenu vrijednost zalihe roba po nabavnoj vrijednosti Agencija je uvećala za 723.309,- DEM ili 39.782.000.- HRD. Uvećanje se odnosi na razliku u cijeni robe (marža), odnosno Agencija je zalihe roba procijenila po prodajnoj vrijednosti umanjenoj za ukalkulirani porez, te vrijednost slabije kurentnih i nekurentnih roba.

Zalihe proizvoda su elaboratom i rješenjem Agencije procijenjene po nabavnoj vrijednosti (troškovima proizvodnje). Iz raspoložive dokumentacije nije vidljivo iz kojih razloga su zalihe proizvoda procijenjene po nabavnoj vrijednosti, umjesto prodajnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje i ukalkulirani porez kako je utvrđeno elaboratom, odnosno usporedbom sa stvarnim tržišnim cijenama i mogućnostima prodaje kako je određeno Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Zbog nedostatka potrebne dokumentacije (popis imovine i obveza na dan 31. prosinca 1991., glavna knjiga za 1991., podaci o vrstama proizvoda na zalih i mogućnostima njihove prodaje, podaci o razlici u cijeni, te troškovima prodaje), ne može se utvrditi treba li i za koliki iznos razlike u cijeni uvećati vrijednost zalihe proizvoda.

- Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja procijenjena su u iznosu 4.006.527,- DEM ili 220.359.000.- HRD, što je za 216.636,- DEM ili 11.915.000.- HRD više od knjigovodstvene vrijednosti. Od ukupno procijenjenog iznosa, na potraživanja od kupaca odnosi se 3.492.545,- DEM ili 192.090.000.- HRD (od čega potraživanja od kupaca u zemlji iznose 3.379.291,- DEM ili 185.861.000.- HRD, a potraživanja od kupaca u inozemstvu iznose 113.254,- DEM ili 6.229.000.- HRD).

Potraživanja od kupaca u zemlji odnosila su se na kupce u Republici Hrvatskoj i drugim dijelovima bivše SFRJ. Potraživanja od kupaca iz drugih dijelova bivše SFRJ umanjena su za dio koji

se po procjeni neće u potpunosti ili djelomično moći naplatiti.

U odnosu na knjigovodstvenu vrijednost potraživanja od kupaca u zemlji uvećana su za 216.636,- DEM ili 11.915.000,- HRD i to zbog procjene da će se uspjeti naplatiti jedan dio već otpisanih potraživanja.

Potraživanja od kupaca u inozemstvu procijenjena su po knjigovodstvenoj vrijednosti, koja na dan 31. prosinca 1991. nisu bila usklađena sa stvarnim tečajem na taj dan (55.- HRD za 1,- DEM). Kod procjene ovih potraživanja trebalo je utvrditi u kojim inozemnim valutama (konvertibilne valute, kliring) i na koje države su se potraživanja odnosila, te je primjenom stvarnog tečaja trebalo utvrditi iznos potraživanja. Ovo i iz razloga što su obveze prema dobavljačima u inozemstvu na dan 31. prosinca 1991. preračunane po tečaju na taj dan, tako da je procijenjena vrijednost obveza veća od knjigovodstvene vrijednosti. S obzirom da izvješće o popisu na dan 31. prosinca 1991. nedostaje, a niti iz drugih izvora nije moguće utvrditi u kojim su valutama izražena potraživanja od kupaca u inozemstvu, te na koje zemlje se odnose, ne može se utvrditi treba li i za koji iznos, uvećati ili smanjiti procijenjenu vrijednost potraživanja od kupaca u inozemstvu.

- Gubitak

Gubitak je prema knjigovodstvenoj vrijednosti iznosio 1.745.418,- DEM ili 95.998.000,- HRD, dok je prema procjeni iznosio 4.254.327,- DEM ili 233.988.000,- HRD. Gubitak je uvećan nakon što je obavljena procjena obveza prema dobavljačima u inozemstvu prema stvarnom tečaju na dan 31. prosinca 1991. Visina gubitka nema utjecaja na procijenjenu vrijednost s obzirom da se gubitak, u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća uključuje u aktivu poduzeća, a istovremeno je i odbitna stavka od ukupne aktive.

- Kratkoročne obveze

Kratkoročne obveze na dan 31. prosinca 1991. procijenjene su u vrijednosti 12.315.072,- DEM ili 677.329.000,- HRD. Odnose se na obveze prema dobavljačima u zemlji u iznosu 3.786.345,- DEM (208.249.000,- HRD), prema dobavljačima u inozemstvu u iznosu 3.764.545,- DEM (207.050.000,- HRD), za primljene predujmove u iznosu 1.137.200,- DEM (62.546.000,- HRD), za osobne dohotke u iznosu 964.836,- DEM (53.066.000,- HRD), za poreze i doprinose u iznosu 943.472,- DEM (51.891.000,- HRD), prema dobavljačima za nefakturiranu robu i usluge u iznosu 668.254,- DEM (36.754.000,- HRD), za kredite u zemlji u iznosu 391.836,- DEM (21.551.000,- HRD) i ostale obveze u iznosu 658.584,- DEM (36.222.000,- HRD).

Kratkoročne obveze su prema knjigovodstvenoj vrijednosti iznosile 9.783.200,- DEM ili 538.076.000,- HRD, dok su procjenom uvećane na 12.315.072,- DEM ili 677.329.000,- HRD, što je uvećanje za 2.531.872,- DEM (139.253.000,- HRD). Uvećanje u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost nastalo je iz razloga što su obveze prema dobavljačima u inozemstvu uvećane za 2.874.745,- DEM (158.111.000,- HRD), dok su obveze prema dobavljačima u zemlji umanjene za 342.873,- DEM (18.858.000,- HRD).

Obveze prema dobavljačima u inozemstvu uvećane su za 2.874.745,- DEM (158.111.000,- HRD) jer su u procjeni te obveze izračunate po tečaju od 55.- HRD za 1,- DEM, dok su u knjigovodstvu bile iskazane po tečaju od 13.- HRD za 1,- DEM.

18

Obveze prema dobavljačima u zemlji umanjene su za 342.873,- DEM (18.858.000,- HRD). Služba društvenog knjigovodstva je u svom Izvješću o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1991., koji je sastavljen 12. svibnja 1991., utvrdila da zbog toga što se ne može potvrditi ispravnost i

zakonitost iskazanog stanja zaliha, jer je vrijednost zaliha iskazanih u knjigovodstvu veća od onih utvrđenih inventurom za 342.873,- DEM ili 18.858.000.- HRD, ne može se potvrditi ni ispravnost i zakonitost knjigovodstveno utvrđenih obveza prema dobavljačima.

Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća utvrđeno je da kada Služba društvenog knjigovodstva utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti u iskazanim bilančnim pozicijama u godišnjem obračunu koje su od materijalnog značaja za vrednovanje poduzeća, procjena vrijednosti poduzeća ne može se obaviti po metodama procjene koje se temelje na knjigovodstvenim vrijednostima. U takvim slučajevima, prije procjene tržišne vrijednosti poduzeća, pravna osoba treba obvezno popisati sredstva i izvore sredstava i u skladu s utvrđenim stanjima ispraviti vrijednosti evidentirane u knjigovodstvu, te na toj podlozi obaviti procjenu vrijednosti poduzeća.

U elaboratu o procjeni obrazlaže se da je do razlika u odnosu na knjigovodstveno stanje i stanje utvrđeno inventurom došlo iz razloga što je poduzeće "Mladost" u 1991. uvelo novi sustav obrade skladišnog poslovanja, te je pri obradi dokumenata o ulazu robe došlo do pojave dvostrukih primki (ulaza robe), pa je isti poslovni događaj u knjigovodstvu proveden dva puta. Zbog navedenoga, utvrđeno je da se procjena vrijednosti obveza prema dobavljačima ne može temeljiti na knjigovodstvenim vrijednostima, te se kod procjene vrijednosti pošlo od korigiranih obveza, odnosno knjigovodstvena vrijednost obveza prema dobavljačima u zemlji umanjena je za 342.873,- DEM (18.858.000.- HRD), što odgovara iznosu umanjenja knjigovodstvene vrijednosti zaliha.

Služba društvenog knjigovodstva je u svom Izvješću iz svibnja 1992. utvrdila da ne može potvrditi ispravnost knjigovodstveno utvrđenih obveza prema dobavljačima, ne navodeći o kojem se iznosu radi i je li riječ o obvezama prema dobavljačima u zemlji ili inozemstvu. Nakon primljenog Izvješća Službe društvenog knjigovodstva, a prije procjene vrijednosti obveza prema dobavljačima, trebalo je obaviti novi popis, te u skladu s utvrđenim stvarnim stanjem ispraviti vrijednost obveza prema dobavljačima evidentiranih u knjigovodstvu. Iz elaborata o procjeni vidljivo je da su umanjene samo obveze prema dobavljačima u zemlji, a ne i one prema inozemstvu, dok se ni iz elaborata niti iz raspoložive dokumentacije ne može utvrditi je li nakon primljenog Izvješća Službe društvenog knjigovodstva obavljen novi popis iz kojeg bi bilo vidljivo na koje se sve dobavljače i u kojim iznosima odnose obveze, odnosno jesu li obveze prema dobavljačima umanjene u skladu sa stvarnim stanjem utvrđenim novim popisom ili su umanjene samo u iznosu kojem je umanjena vrijednost zaliha, a bez obavljenog novog popisa.

Iz elaborata o procijenjenoj vrijednosti nije vidljivo je li u obvezama prema dobavljačima u zemlji na dan 31. prosinca 1991. bilo i obveza prema dobavljačima iz drugih dijelova bivše SFRJ. S obzirom da nije dostupna inventura na dan 31. prosinca 1991., a niti analitičke evidencije dobavljača za 1991., ne može utvrditi se je li koncem 1991. bilo obveza prema dobavljačima iz drugih dijelova bivše SFRJ, a što je trebalo utjecati na smanjenje procijenjene vrijednosti obveza prema dobavljačima. To iz razloga što je trebalo postupiti na isti način kao i kod potraživanja od kupaca, odnosno u određenom iznosu trebalo je umanjiti vrijednost tih obveza.

- Procjena vrijednosti prema rješenju Agencije

Rješenjem Agencije uvećana je procijenjena vrijednost poduzeća za 875.071,- DEM ili 48.184.000.- HRD, te je tržišna vrijednost poduzeća procijenjena na 9.070.907,- DEM ili 498.900.000.-

HRD, što je 3,8 puta više od knjigovodstvene vrijednosti. Agencija je nakon pregledavanja Elaborata o procijenjenoj vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost" uvećala procijenjenu vrijednost poduzeća za 875.071,- DEM ili 48.129.000.- HRD, i to:

- vrijednost nekretnina (zemljište i građevinski objekti) uvećana je za 656.325,- DEM ili 36.098.000.- HRD, iz razloga što su kontrolom procjene vrijednosti nekretnina na pojedinim lokacijama u Republici Hrvatskoj i Republici Sloveniji utvrđene niske jedinične cijene izgradnje objekata, te je izvršena izmjena,

- vrijednost zaliha robe uvećana je za 723.309,- DEM ili 39.782.000.- HRD, iz razloga što je u vrijednost zaliha uključena razlika u cijeni robe (marža), koja je elaboratom bila isključena iz procjene,

- vrijednost materijalnih ulaganja u pripremi umanjena je za 504.563,- DEM ili 27.751.000.- HRD, iz razloga što se ovaj iznos iskazan u poslovnim knjigama odnosi na ulaganja u građevinske objekte u pripremi, a koja su već obuhvaćena procjenom vrijednosti tih građevinskih objekata.

Na temelju elaborata o procijenjenoj vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost", te dodatnih korekcija, Agencija je rješenjem procijenila vrijednost poduzeća na 9.071.000,- DEM. Zbog nedostatnosti druge potrebne dokumentacije (primjerice, inventure na dan 31. prosinca 1991., glavne knjige za 1991., analitičke evidencije kupaca i dobavljača) ne može se dati ocjena o realnosti procijenjene vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost", već se samo može ukazati na određene nedosljednosti koje su uočene kod procjene vrijednosti pojedinih bilančnih pozicija. Tako su od 23 nekretnine koje su ušle u procijenjenu vrijednost poduzeća, za njih 22, kao dokaz o pravu vlasništva i korištenja, priloženi ugovori i zemljišno knjižni izvadci, dok je za jednu nekretninu (Gundulićeva 24, Zagreb) kao dokaz o pravu korištenja priloženo izvješće o provedenom referendumu. Elaboratom o procjeni utvrđeno je da će se zalihe proizvoda i roba procijeniti po prodajnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje i ukalkulirani porez, a stvarna procjena obavljena je po nabavnoj vrijednosti (troškovima proizvodnje), dok je Agencija uvećala samo procjenu vrijednosti zalihe roba (na način da je prodajnu vrijednost umanjila za ukalkulirani porez, te vrijednost slabije kurentnih i nekurentnih roba), ali ne i zalihe proizvoda. Potraživanja prema kupcima u inozemstvu iskazana su po knjigovodstvenoj vrijednosti, te procjenom na dan 31. prosinca 1991. nisu usklađena sa stvarnim tečajem na taj dan (55.- HRD za 1,- DEM), dok su obveze prema dobavljačima u inozemstvu preračunane po stvarnom tečaju čime su obveze iskazane u iznosu većem od knjigovodstvene vrijednosti. Nakon Izvješća Službe društvenog knjigovodstva umanjene su samo obveze prema dobavljačima u zemlji, a ne i prema dobavljačima u inozemstvu. Ne može se utvrditi je li nakon primljenog Izvješća Službe društvenog knjigovodstva obavljen novi popis kojim bi se utvrdilo stvarno stanje obveza prema dobavljačima.

3.2. Revizija postupka donošenja Rješenja Agencije i postupka provođenja pretvorbe i privatizacije poduzeća

3.2.1. Rješenje Agencije i upis dioničkog društva "Mladost" u sudski registar

Agencija je 11. studenoga 1992. donijela rješenje kojim je društvenom poduzeću "Mladost" dana suglasnost na namjeravanu pretvorbu utvrđenu Odlukom o izmjenama i dopunama odluke o pretvorbi i Izmijenjenom programu pretvorbe.

U skladu s odredbama članka 12. Agencija je bila dužna u roku od 60 dana od dana primitka Odluke o pretvorbi i druge zakonom propisane dokumentacije, odnosno do 30. kolovoza 1992., dati suglasnost društvenom poduzeću "Mladost" na namjeravanu pretvorbu.

Agencija nije izdala suglasnost na namjeravanu pretvorbu u zakonskom roku. Prema zabilježbi djelatnika Hrvatskog fonda za privatizaciju, 7. rujna 1992. zatraženi su dokazi vlasništva (zemljišno knjižni izvadci) za dvije nekretnine. Sredinom listopada 1992. Agencija je produžila rok poduzeću "Mladost" za podnošenje potrebne dokumentacije.

Prema odredbama članka 9. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća direktor Agencije može, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog ministarstva za pojedino poduzeće, temeljem izvanrednih okolnosti, odnosno za poduzeća koja se potpuno ili djelomično nalaze na ratom zahvaćenom području, odobriti produženje roka za podnošenje potrebne dokumentacije.

Iz priložene dokumentacije nije vidljivo koje su izvanredne okolnosti bile temelj za odobrenje produženja roka za podnošenje potrebne dokumentacije. Također, nedostaje mišljenje nadležnog ministarstva (Ministarstva turizma i trgovine) koje je potrebno pribaviti prije davanja navedenog odobrenja.

Prema podacima navedenim u Rješenju procijenjena vrijednost poduzeća iznosila je 2.920.862.000.- HRD, što prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan izdavanja rješenja iznosi 9.071.000.- DEM. U Rješenju je također navedeno da se društveno poduzeće "Mladost" pretvara u dioničko društvo prodajom 50,0% dionica zaposlenima i ranije zaposlenima, prodajom 30,0% dionica Dragi Kovačeviću, prodajom dionica po osnovi dokapitalizacije u iznosu 3.887.600.- DEM Dragi Kovačeviću prema dinamici i uvjetima navedenim u razvojnom programu. Neupisane i neprodane dionice koje čine procijenjenu vrijednost poduzeća prenijet će se Fondovima u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi.

Iz podataka navedenih u Rješenju Agencije kojim se daje suglasnost na namjeravani model pretvorbe zaključuje se da Rješenje nije doneseno u skladu s Izmijenjenim programom pretvorbe, kojim je određeno da će se poziv za prikupljanje ponuda za prodaju 30,0% dionica poduzeća uz uvjet dokapitalizacije objaviti nakon što Agencija izda suglasnost na namjeravanu pretvorbu.

Proizlazi da je kupac ovog dijela društvenog kapitala odabran prije nego je Agencija izdala suglasnost na namjeravanu pretvorbu. Također, Rješenje Agencije sadrži uvjet dokapitalizacije u iznosu 3.887.600.- DEM, što nije predviđeno Razvojnim programom.

Dioničko društvo "Mladost" upisano je 31. prosinca 1992. u sudski registar u skladu s odredbama Izmijenjenog programa pretvorbe kojim je određeno da će se upis u sudski registar obaviti u roku od 15 dana od dana održavanja Osnivačke skupštine. Uvidom u zapisnik utvrđeno je da je Osnivačka skupština održana 22. prosinca 1992.

3.2.2. Postupak prodaje društvenog poduzeća "Mladost"

Pretvorba društvenog poduzeća "Mladost" obavljena je na temelju tri osnovna dokumenta: Izmjene i dopune Odluke o pretvorbi, Odluke o izmjeni i dopuni programa pretvorbe i Rješenja Agencije kojim se navedenom poduzeću daje suglasnost na namjeravanu pretvorbu.

Rb	Opis			ugovorena vrijednost svih dionica		u DEM	prvog obroka i jednokratne uplate)
1.	Dionice s popustom	1 069	45 355	4.535.500	1.768.845	2.766.655	17.316.534
2.	Dionice bez popusta	1	27 213	2.721.300	-	2.721.300	131.439.030
3.	Neprodane dionice		18 142	1.814.200	-	1.814.200	-
I	DIONICE PREMA PROCIJENJEN OJ VRIJEDNOSTI PODUZEĆA	1 070	90 710	9.071.000	1.768.845	7.302.155	-
4.	Dokapitalizacija	-	38 876	3.887.600	-	3.887.600	-
II	Ukupno za dionice bez popusta (2+4)	1	66 089	6.608.900	-	6.608.900	131.439.030
III	UKUPNO (I+4)	1 070	129 586	12.958.600	1.768.845	11.189.755	148.755.564

Iz tablice je vidljivo da je s popustom prodano 45 355 dionica, odnosno 50,0% procijenjene vrijednosti poduzeća, a bez popusta 27 213 dionica odnosno 30,0% procijenjene vrijednosti. Nakon provedene pretvorbe utvrđeno je da je od 90 710 dionica ostalo neprodanih 18 142 dionica odnosno 20,0%. Hrvatskom fondu za razvoj ustupljeno je 12 095 dionica ili 2/3, a 1/3 ili 6 047 dionica mirovinskim fondovima radnika i poljoprivrednika.

Na temelju dokapitalizacije upisano je 38 876 dionica, što čini ukupno 129 586 dionica.

3.2.2.1. Prodaja dionica zaposlenima i ranije zaposlenima uz popust

Hrvatski fond za razvoj zaključio je ugovore s 1 064 dioničara dana 4. prosinca 1992. i 5 ugovora 17. prosinca 1992. Prema zapisniku s osnivačke skupštine, u postupku plaćanja ugovorenog iznosa u zadanom roku (do 11. prosinca 1992.) četiri kupca dionica uz popust nisu na vrijeme uplatila ugovoreni iznos, te su stoga njihove 194 dionice naknadno uz odobrenje Hrvatskog fonda za razvoj prodane zaposlenima.

23

Ugovori o kupnji dionica s popustom zaključeni su s ukupno 1 069 dioničara. Ugovorima je određen predmet ugovora (broj dionica koji se prodaje, nominalna vrijednost jedne dionice, iznos popusta), način plaćanja, prava kupca, odustanak od kupnje dionica i ugovora, te raskid ugovora. Obročna otplata dionica uz popust ugovorena je na rok od 5 godina odnosno 60 obroka, uz plaćanje ugovorene cijene u visini 5,0% u prvoj godini, 10,0% u drugoj godini, 20,0% u trećoj godini, 30,0% u četvrtoj godini i 35,0% u petoj godini.

Uvidom u dokumentaciju Hrvatskog fonda za privatizaciju utvrđeno je da je dioničarima koji su otplate ugovorili u obrocima odobreno plaćanje u iznosu 5,0% ugovorene cijene do pete godine, što znači da su u prve četiri godine trebali otplatiti 20,0% ugovorene cijene, a u petoj godini ostatak odnosno 80,0% ugovorene cijene. Navedeno nije bilo u skladu s ugovorenim odredbama. Dodaci ugovorima zbog izmijenjenih uvjeta plaćanja nisu zaključivani.

Vrijednost neotplaćenog dijela upisanih dionica koje se kupuju uz popust revalorizirana je istekom svakog dvanaestomjesečnog razdoblja od dana zaključenja ugovora. Revalorizacija neotkupljenog dijela obavljena je u skladu s porastom cijena na malo ili u skladu s porastom tečaja njemačke marke ako je za kupca to bilo povoljnije.

Ugovorom je određeno da će se ugovor raskinuti ako kupac ne plati dva obroka uzastopno odnosno ako u naknadnom roku od 15 dana ne uplati zaostali obrok zajedno sa zateznom kamatom. Prema evidenciji Hrvatskog fonda za privatizaciju, većina dioničara zadnje obroke uplatila je u studenome 1993., kada su ispunjeni uvjeti za jednokratni prijenos dionica u iznosu odobrenog popusta.

Ugovore s dioničarima trebalo je prema ugovoru raskinuti u siječnju 1994. Ugovori su raskinuti u veljači 1999., što nije u skladu s ugovorenim odredbama.

Prema odredbama članka 33. Zakona o privatizaciji, osobe koje su zaključile ugovor o kupnji dionica s popustom uz obročnu otplatu, imale su pravo od travnja 1996. na izmjenu ugovora uz uvjet otplate ugovorene vrijednosti u roku do 20 godina, a dioničko društvo bilo je u obvezi obavijestiti dioničare o pravu izmjene ugovora. Iz dokumentacije dostavljene na uvid nije vidljivo je li dioničko društvo "Mladost" obavijestilo male dioničare o pravu na izmjenu odredbi ugovora iako im je Hrvatski fond za privatizaciju slao obavijest nekoliko puta. Dodatak ugovoru o produženju roka otplate dionica nije zaključen ni s jednim dioničarom.

Prema evidenciji Hrvatskog fonda za privatizaciju, iz rujna 2001., raskinuto je bilo 1 050 ugovora. Prema ovim ugovorima vrijednost upisanih dionica iznosila je 4.446.000,- DEM, mali dioničari postali su vlasnici 16 460 dionica u vrijednosti 1.646.000,- DEM, a Hrvatskom fondu za privatizaciju preneseno je 28 000 dionica u vrijednosti 2.800.000,- DEM.

3.2.2.2. Prodaja 30,0% procijenjene vrijednosti poduzeća uz uvjet dokapitalizacije

Poziv na podnošenje ponuda za kupnju dijela poduzeća uz dokapitalizaciju objavljen je 31. listopada 1992. u dnevnim novinama. Ponudu su mogle dostaviti strane i domaće fizičke i pravne osobe, a ponuđena vrijednost idealnog dijela poduzeća nije mogla biti niža od 2.721.300,- DEM, odnosno 30,0% procijenjene vrijednosti poduzeća. Nadalje, ponuditelj je morao ponuditi i ulaganje dopunskog kapitala u poduzeće u iznosu 3.887.600,- DEM. Uz navedeno, ponuditelj je morao ponuditi ispunjenje i drugih uvjeta značajnih za razvoj poduzeća, njegovo buduće djelovanje i stabilnost poslovanja. Uz ponudu je trebalo priložiti neopozivi depozit u iznosu 1,0% od ponuđenog iznosa ili neopozivu bankarsku garanciju, a ponude su trebale prispjeti najkasnije do 5. studenoga 1992.

24

Prema zapisniku povjerenstva, pristigla je jedna ponuda. Ponudu za kupnju dijela društvenog poduzeća "Mladost" i dodatno ulaganje kapitala u navedeno poduzeće predao je 5. studenoga 1992. Drago Kovačević iz SAD. Povjerenstvo je konstatovalo da su u ponudi zadovoljeni osnovni uvjeti dani u pozivu i to kupnja dionica u iznosu 2.721.300,- DEM i dodatno ulaganje kapitala u iznosu 3.887.600,- DEM. Uz ponudu je također, na ime 1,0% depozita priložen gotovinski ček u iznosu 43.000,- USD, što je iznosilo 68.000,- DEM, a ček je izdala inozemna tvrtka "Intersys" iz SAD, 2461 W., 205th st., u korist Hrvatskog fonda za razvoj.

S navedenim ponuditeljem zaključena su dva ugovora, ugovor za kupnju 30,0% dionica bez popusta i ugovor za kupnju dionica na temelju dokapitalizacije.

- Prodaja 30,0% dionica bez popusta

Hrvatski fond za razvoj, zastupan po direktoru Branku Zekanu, kao prodavatelj, zaključio je 17. studenoga 1992. ugovor o prodaji 30,0% dionica bez popusta s Dragom Kovačevićem, kao kupcem. Ugovorena je prodaja 27 213 dionica bez popusta nominalne vrijednosti 2.721.300,- DEM, što je iznosilo 876.258.600,- HRD, preračunano prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan izdavanja Rješenja Agencije (322.- HRD za 1,- DEM). Kupac se obvezao ugovorenu cijenu dionica uplatiti u šest jednakih mjesečnih obroka. Prvi obrok u iznosu 408.195,- DEM odnosno 131.438.790,- HRD kupac se obvezao uplatiti najkasnije u roku 30 dana od dana izdavanja rješenja Agencije odnosno do 11. prosinca 1992. Prema odredbama ugovora, uplaćene dionice u iznosu prvog obroka predstavljaju polog kupca do uplaćivanja 50,0% ugovorenog iznosa.

Uplata prvog obroka obavljena je dana 9. prosinca 1992. u iznosu 131.439.030,- HRD (408.195,- DEM) u skladu s odredbama ugovora.

Kupac se obvezao preostale obroke plaćati najkasnije do 10. u mjesecu, svakog sljedećeg mjeseca od mjeseca u kojem je uplaćen prvi obrok. Prema odredbama članka 9. ugovora, ako kupac ne plati jedan obrok prodavatelj može pismenim putem pozvati kupca da u roku od 15 dana od dana predaje poziva pošti uplati zaostali obrok zajedno sa zateznom kamatom i o tome obavijesti prodavatelja. U slučaju da kupac ne postupi u skladu s pozivom, ugovor se smatra raskinutim posljednjeg dana petnaestodnevnog roka, a prodavatelj će svoja potraživanja naplatiti iz zadržanog pologa.

Uvidom u dokumentaciju Hrvatskog fonda za privatizaciju utvrđeno je da kupac nije obavio uplatu drugog i trećeg obroka u ugovorenim rokovima. Iz dokumentacije nije vidljivo je li Hrvatski fond za razvoj pozivao pismenim putem kupca da izmiri dospelje obveze. Ugovor nije raskinut.

S kupcem je Hrvatski fond za razvoj 18. veljače 1993. zaključio dodatak ugovoru. Izmijenjene su odredbe osnovnog ugovora na način da se kupac obvezuje isplatiti ostatak ugovorne cijene u iznosu 2.313.105,- DEM u dvadeset četiri jednaka mjesečna obroka. Vrijednost jednog obroka iznosila je 96.379,30 DEM, s tim da prvi obrok dospijeva 10. srpnja 1993. Iz dokumentacije dostavljene na uvid nije vidljivo zašto je kupcu odgođeno plaćanje do 10. srpnja 1993. odnosno iz kojih su razloga promijenjeni uvjeti plaćanja dionica.

Uvidom u dokumentaciju Hrvatskog fonda za privatizaciju utvrđeno je da kupac nije podmirivao dospelje obveze na novo ugovoreni način. Od 10. prosinca 1992. do 23. prosinca 1993. nije podmireno 6 obroka. Na temelju zahtjeva kupca, obavljen je 26. studenoga 1993. obračun prema kojem njegova obveza iznosi 2.055.917,- DEM. Uplatom od 23. prosinca 1993. u iznosu 1.464.965,- DEM podmirena je dospelja obveza s kamatom, obveze koje dospijevaju na naplatu u razdoblju od siječnja do rujna 1994. i dio obroka koji je dospijevao na naplatu 10. listopada 1994.

Iz dokumentacije o uplati nije vidljivo da je uplatu u protuvrijednosti 1.464.965,- DEM obavio Drago Kovačević. Uvidom u dokumentaciju Hrvatskog fonda za privatizaciju koja se odnosi na sudske sporove i Zapisnik financijske policije od 15. travnja 1994. utvrđeno je da je navedenu uplatu obavio Zvonimir Rilović. Uplata je obavljena na temelju ugovora od 21. prosinca 1993., zaključenog između Drage Kovačevića i Zvonimira Rilovića kojim su regulirana njihova međusobna prava i obveze.

Ugovoreno je da će sve obveze koje je preuzeo Drago Kovačević prema ugovoru o kupnji dionica bez popusta i ugovoru o kupnji dionica putem dokapitalizacije podmirivati zajednički i u jednakim dijelovima, s tim da će 50,0% dionica koje je stekao Drago Kovačević prenijeti na Zvonimira Rilovića. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 7. točke. 2. Ugovora o kupnji dionica zaključenog između Hrvatskog fonda za privatizaciju i članka 21.c do 21.f Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

Drago Kovačević nije imao pravo raspolagati i staviti u promet neotplaćene dionice kupljene na obročnu otplatu od Hrvatskog fonda za privatizaciju, jer je odredbama članka 7. točka 2. ugovora o prodaji dionica bez popusta, zaključenog između Hrvatskog fonda za privatizaciju i Drage Kovačevića, određeno da kupac ne može raspolagati dionicama koje nije otplatio, te je svako raspolaganje i stavljanje u promet dionica koje nisu otplaćene od strane kupca ništavno.

Prijenos neotplaćenih dionica kupljenih od Hrvatskog fonda za privatizaciju na obročnu otplatu određen je i člankom 21.c do 21.f Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća na način da se neotplaćene dionice prenose ugovorom koji se u obliku javno ovjerene isprave sklapa između prenositelja i stjecatelja. U ugovor se uz ostale elemente moraju navesti: tvrtka i sjedište dioničkog društva čije se neotplaćene dionice prenose, broj pod kojim je društvo upisano u sudski registar, nominalna vrijednost neotplaćenih dionica, ukupan broj neotplaćenih dionica koje se prenose s naznakom ukupne nominalne vrijednosti tih dionica, serijski i kontrolni brojevi dionica koje se prenose i broj ugovora zaključenog s Hrvatskim fondom za privatizaciju. Također se jedan primjerak ugovora mora dostaviti Hrvatskom fondu za privatizaciju.

Ugovor o prijenosu neotplaćenih dionica ne sadrži neke od navedenih elemenata i to: broj pod kojim je društvo upisano u sudski registar, nominalnu vrijednost neotplaćenih dionica, ukupan broj neotplaćenih dionica koje se prenose s naznakom ukupne nominalne vrijednosti tih dionica i serijske i kontrolne brojeve dionica koje se prenose. Također, iz dokumentacije dostavljene na uvid nije vidljivo je li stjecatelj jedan primjerak ugovora dostavio Hrvatskom fondu za privatizaciju. Ako ugovor nije zaključen u skladu s prethodno navedenim, isti se smatra ništavnim.

S obzirom na to da u evidenciji Hrvatskog fonda za privatizaciju i u poslovnim knjigama dioničkog društva nije evidentiran prijenos dionica u korist Zvonimira Rilovića zaključeno je da ugovor o prijenosu dionica nije dostavljen Hrvatskom fondu za privatizaciju odnosno navedeni ugovor je za Hrvatski fond za privatizaciju bio ništavan.

Iz dokumentacije dostavljene na uvid utvrđeno je da je Zvonimir Rilović podnio tužbu protiv dioničkog društva "Mladost" i Drage Kovačevića kako bi sudskim putem ostvario pravo vlasništva i priznavanja 33 044 odnosno 50,0% dionica koje je Zvonimir Rilović kupio na temelju ugovora od 21. prosinca 1993. Od 1994. do 1997. vođen je sudski spor kod Općinskog suda u Zagrebu i Županijskog suda u Zagrebu. Presudom Županijskog suda iz Zagreba odbijen je zahtjev Zvonimira Rilovića oko priznavanja navedenih dionica, a ugovor je proglašen ništavim. Prema poslovnim knjigama i evidencijama Hrvatskog fonda za privatizaciju, vlasnik navedenih dionica u cijelosti je Drago

Kovačević.

Prema dodatku ugovoru o kupnji dionica bez popusta, dospjele obveze u listopadu i studenom 1994. Drago Kovačević nije podmirio ni nakon dostavljene opomene, te je ugovor raskinut 6. prosinca 1994. Prema obavijesti o raskidu ugovora, kupac je od ugovorenih 2.721.300,- DEM (27 213 dionica) do dana raskida ugovora uplatio 1.873.173,90 DEM za 18 621,63 dionica.

U skladu s odredbama članka 4.2. ugovora i članka 1. dodatka ugovoru od 18. veljače 1993., dionice bez popusta u vrijednosti 408.195,- DEM plaćene prvim obrokom kupac predaje u zalog Hrvatskog fonda za razvoj, a u slučaju odustajanja od kupnje dionica ili raskida ugovora, dionice prelaze u vlasništvo Hrvatskog fonda za razvoj. Prema navedenom Hrvatskom fondu za privatizaciju pripalo je 4 081,95 dionica u vrijednosti 408.195,- koje su bile u zalogu i 8 592,05 neotplaćenih dionica u vrijednosti 859.205,- DEM, a Drago Kovačeviću je pripalo 14 539 dionica u vrijednosti 1.453.900,- DEM.

Uvidom u dokumentaciju Hrvatskog fonda za privatizaciju utvrđeno je da je Drago Kovačević pokrenuo sudski spor jer smatra da Hrvatski fond za privatizaciju nije imao pravo raskinuti ugovor o kupnji dionica bez popusta. Sudski postupak je u tijeku.

- Prodaja dionica putem dokapitalizacije

Ugovor o ulaganju kapitala zaključen je 10. studenoga 1992. između društvenog poduzeća "Mladost", zastupanog po v.d. generalnog direktora Ivici Baumgartneru, i Drage Kovačevića (dalje u tekstu: ulagača) iz Splita, uz suglasnost Hrvatskog fonda za razvoj. Sastavni dio ugovora je program dopunskog ulaganja kojim su određeni dinamika i rokovi ulaganja, te namjena uložених sredstava.

Ulagач se obvezao uložiti kapital u iznosu 3.887.600,- DEM u roku od dvije godine od dana potpisivanja ugovora. Uplata obroka ugovorena je na sljedeći način: do 15. prosinca 1992. odnosno prije održavanja Osnivačke skupštine u protuvrijednosti 390.000,- DEM, do 30. lipnja 1993. u protuvrijednosti 580.000,- DEM, do 31. prosinca 1993. u protuvrijednosti 970.000,- DEM, do 30. lipnja 1994. u protuvrijednosti 970.000,- DEM i do 31. prosinca 1994. u protuvrijednosti 977.600,- DEM što ukupno čini 3.887.600,- DEM.

Prema odredbama ugovora osnovna glavnica društva trebala se povećavati u skladu s uplatama pojedinih obroka uloga na način određen Statutom, a u skladu s uplatama, ulagač će stjecati dionice u vrijednosti koja odgovara vrijednosti uplaćenih obroka.

Prema izvratku iz sudskog registra, Drago Kovačević upisan je kao većinski dioničar sa 66 089 dionica u vrijednosti 6.608.900,- DEM što čini ugovorenu, a ne otplaćenu vrijednost dionica kupljenih bez popusta u iznosu 2.721.300,- DEM i vrijednost dionica kupljenih putem dokapitalizacije u iznosu 3.887.600,- DEM.

27

Navedeno nije provedeno u skladu s odredbom članka 5. točka 2. i članka 6. točka 3. ugovora o ulaganju, prema kojemu se temeljna glavnica društva trebala povećavati u skladu s uplatama pojedinih obroka uloga.

U ugovoru nisu navedeni uvjeti pod kojima se isti može raskinuti i nisu ugovorene zatezne kamate za slučaj da ulagač ne podmiri obveze u ugovorenom roku. Također nije jasno određeno kada

ulagač stječe većinu članova u Upravnom odboru.

- Uplata prvog obroka dokapitalizacije

Prema programu dopunskog ulaganja i ugovoru o ulaganju kapitala, ulagač je trebao do 15. prosinca 1992. uložiti 390.000,- DEM, i to za poboljšanje izgleda poslovnih prostora 100.000,- DEM, za trajna obrtna sredstva za proširenje prodajnog asortimana 100.000,- DEM, za izdavanje knjiga i slikovnica 50.000,- DEM, za informatičku opremu, softver i obrazovanje 50.000,- DEM, vraćanje dijela inozemnog duga 50.000,- DEM, te za nužne adaptacije i poboljšanje uvjeta rada 40.000,- DEM.

Dopisom od 22. prosinca 1992. ulagač je obavijestio društveno poduzeće "Mladost" o načinu uplate prvog obroka dokapitalizacije i to gotovinskom uplatom u protuvrijednosti 300.000,- DEM, gotovinskim čekom, koji je ranije dostavljen uz ponudu na ime 1,0% depozita, u vrijednosti 43.000,- USD, što je iznosilo 68.000,- DEM i uplatom dioničkog društva "Školska knjiga", koje je imalo poslovni dogovor s ulagačem, u protuvrijednosti 45.000,- DEM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je dana 22. prosinca 1992. uplatu u iznosu 133.800.000,- HRD ili 300.000,- DEM, u ime Drage Kovačevića, obavila Croatia banka na temelju međusobno zaključenog ugovora o kreditu. Ugovor je zaključen istog dana kad je obavljena uplata, a prema ugovoru Croatia banka je odobrila kredit Dragi Kovačeviću u iznosu 133.800.000,- HRD, uz rok povrata 30 dana od dana zaključivanja ugovora i kamatnu stopu 2,5% mjesečno.

Također je utvrđeno da je istog dana zaključen ugovor o oročenom depozitu između Croatia banke i društvenog poduzeća "Mladost", prema kojemu društveno poduzeće "Mladost" oročava do 22. siječnja 1993. novčana sredstva u iznosu 133.800.000,- HRD ili 300.000,- DEM uz kamatnu stopu u visini važeće eskontne stope Narodne banke Hrvatske.

Croatia banka nije vratila oročena sredstva u ugovorenom roku, nego su 22. siječnja 1993., do tada oročena, novčana sredstva uvećana za kamatu u ukupnom iznosu 165.639.678,- HRD ili 294.209,02 DEM beskamatno oročena, na rok do 22. veljače 1993. Dana 17. veljače 1993. vraćeno je 30.000.000,- HRD (44.977,- DEM), te je taj iznos utrošen za isplatu osobnih dohodaka.

Preostali iznos, oročen je 22. veljače 1993. beskamatno na rok od 20 dana. Dio oročenih sredstava u iznosu 36.674.353,- HRD (53.617,48 DEM) vraćen je 23. veljače 1993. i u cijelosti je utrošen za isplatu plaća. Razlika u iznosu 151.014.039,- HRD (195.614,- DEM) vraćena je 9. ožujka 1993., te je u cijelosti utrošena za podmirenje obveza prema inozemnom kreditu. Ukupno je nakon oročenja doznačeno 217.688.392,- HRD ili 294.209,02 DEM. Zbog tečajnih razlika dioničkom društvu "Mladost" vraćeno je 5.790,98 DEM manje od početno uloženi sredstava.

Dioničko društvo "Mladost" ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bio vidljiv utrošak uplaćenog dijela prvog obroka dokapitalizacije u iznosu 300.000,- DEM. Prema zapisniku Financijske policije od 15. travnja 1994. utvrđeno je da je dio uloženi sredstava u iznosu 195.614,- DEM utrošen namjenski za plaćanje obveza prema inozemnim dobavljačima u skladu s programom, a dio u iznosu 98.595,- DEM, koji je utrošen za isplatu plaća zaposlenicima, utrošen je nenamjenski i ne može se smatrati dokapitalizacijom.

Dio prvog obroka dokapitalizacije trebao se podmiriti naplatom čeka u iznosu 43.000,- USD, odnosno 68.000,- DEM, dostavljenog kao depozit uz ponudu za kupnju dionica. Ček je dan inozemnoj banci na naplatu u lipnju 1993. Zbog nedostatka sredstava na računu, na teret kojeg je izdan, ček nije naplaćen, te je u kolovozu 1993. vraćen dioničkom društvu "Mladost". Iz navedenoga proizlazi da ček nije dan na naplatu do 15. prosinca 1992., te nije iskorišten za podmirenje prvog obroka dokapitalizacije.

Također je dio prvog obroka dokapitalizacije naplaćen na temelju ugovora o cesiji zaključenog u prosincu 1992. između Drage Kovačevića i inozemne tvrtke "Intersys" iz SAD, iz predujma kojeg je uplatilo dioničko društvo "Školska knjiga" na račun društvenog poduzeća "Mladost". Uvidom u navedeni ugovor o cesiji, utvrđeno je da je inozemna tvrtka "Intersys" iz USD, čiji je većinski vlasnik Drago Kovačević, trebala isporučiti dioničkom društvu "Školska knjiga" informatičku opremu u vrijednosti 26.483,65 USD (57.000,- DEM), s tim da se isporuka obavi posredstvom društvenog poduzeća "Mladost". Dioničko društvo "Školska knjiga" uplatilo je 8. prosinca 1992. predujam društvenom poduzeću "Mladost" u iznosu 24.843.420,- HRD (57.000,- DEM) za navedenu opremu. Prema računima inozemne tvrtke i društvenog poduzeća "Mladost", te uvozne dokumentacije, informatička oprema isporučena je kupcu. Dioničko društvo "Mladost" je na temelju navedenog ugovora o cesiji podmirilo obveze prema inozemnom dobavljaču i naplatilo potraživanje od Drage Kovačevića za dokapitalizaciju u društvenom poduzeću "Mladost" u iznosu 47.928,- DEM.

Inozemna tvrtka "Intersys" izvijestila je 5. ožujka 1993. da dioničko društvo "Mladost" može koristiti preneseni iznos za dokapitalizaciju, što je 12. ožujka 1993. prihvatio i Upravni odbor dioničkog društva "Mladost".

Prema ranije navedenom, proizlazi da je do osnivačke skupštine odnosno do 22. prosinca 1992. uplaćeno 347.928,- DEM, što je u odnosu na ugovoreni prvi obrok dokapitalizacije u iznosu 390.000,- DEM manje za 42.072,- DEM, s tim da je društveno poduzeće "Mladost" imalo u posjedu ček na iznos 68.000,- DEM koji je poslan na naplatu, sa zakašnjenjem, u lipnju 1993.

Uvidom u poslovne knjige dioničkog društva "Mladost", utvrđeno je da je na ime dokapitalizacije priznata uplata u iznosu 300.000,- DEM, a nije priznata uplata putem ugovora o cesiji u iznosu 47.928,- DEM. Prema zapisniku Financijske policije od 15. travnja 1994., utvrđeno je da je dioničko društvo "Mladost" uplatilo inozemnom dobavljaču predujam za informatičku opremu 12. veljače 1993. u iznosu 93.803.957,- HRD ili 144.092,- DEM. U ožujku 1993. kada je Upravni odbor prihvatio uplatu predujma dioničkog društva "Školska knjiga" kao oblik dokapitalizacije, dioničko društvo "Mladost" potraživalo je od inozemne tvrtke "Intersys" 75.871.884,- HRD ili 101.433,- DEM. Također, prema zapisniku navedeni iznos nije priznat kao oblik dokapitalizacije iz razloga, što je dioničkom društvu "Školska knjiga" roba isporučena u cijelosti 31. prosinca 1993., a račun ispostavljen u ožujku 1994., te do dana isporuke robe i ispostave računa nije trebalo priznavati dokapitalizaciju. Nadalje, dokapitalizacija nije priznata i zbog potraživanja dioničkog društva "Mladost" od inozemne tvrtke "Intersys" u vrijeme kada je prihvaćena dokapitalizacija.

29

Nakon obavljenog nadzora Financijske policije u poslovnim knjigama dioničkog društva "Mladost" smanjen je temeljni kapital u protivvrijednosti 47.928,- DEM.

- Uplata drugog obroka dokapitalizacije

Prema programu dopunskog ulaganja kapitala i ugovoru o ulaganju kapitala, ulagač je trebao uplatiti drugi obrok dokapitalizacije do 30. lipnja 1993. u iznosu 580.000,- DEM, od čega za nabavu informatičke opreme, softver i obrazovanje u iznosu 180.000,- DEM, trajna obrtna sredstva za

proširenje prodajnog asortimana u iznosu 100.000,- DEM, ulaganje u vozni park u iznosu 100.000,- DEM, izdavanje knjiga i slikovnica u iznosu 50.000,- DEM i poboljšanje uvjeta rada u iznosu 40.000,- DEM.

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je na ime uplate drugog obroka dokapitalizacije koncem prosinca 1993. povećan temeljni kapital za 111.592,- DEM, što je za 468.408,- DEM manje od ugovorenoga. Hrvatski fond za privatizaciju je 10. lipnja 1993. dao rješenje kojim priznaje navedeni iznos kao oblik robne dokapitalizacije. Istu robnu dokapitalizaciju prihvatio je i Upravni odbor 21. siječnja 1994. Također je utvrđeno da je koncem 1994. na temelju Zapisnika SDK i Zapisnika Financijske policije smanjen temeljni kapital za 103.884,- DEM.

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je društvo "Mikromatika" d.o.o. trebalo prema ugovorima o cesiji isporučiti informatičku opremu raznim kupcima posredstvom društvenog poduzeća "Mladost", a potraživanja od kupaca za isporučenu opremu prenijeti na Dragu Kovačevića za uplatu drugog obroka dokapitalizacije. Kupci su na temelju predračuna društvenog poduzeća "Mladost" za navedenu opremu, u razdoblju od 16. listopada do 1. prosinca 1992., uplatili 7.914.735,- HRD odnosno 25.136,- DEM. Društvo "Mikromatika" d.o.o. isporučila je samo dio opreme u vrijednosti 7.708,- DEM, što znači da se putem cesije samo za taj iznos mogao povećati temeljni kapital na ime dokapitalizacije, a ne u cijelosti. Iz tog razloga robna dokapitalizacija u iznosu 17.428,- DEM nije priznata. Razlika u iznosu 86.456,- za koju je također smanjen temeljni kapital na ime dokapitalizacije odnosi se na ulaganje u stvarima, odnosno putem društva "Mikromatika" d.o.o. nabavljena je informatička oprema za potrebe dioničkog društva "Mladost", a koja je priznata kao robna dokapitalizacija. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 5. točka 2. ugovora o ulaganju kapitala kojim je određeno da će ulagač uložiti kapital uplatom navedenog iznosa u društvo. Također, nije u skladu s odlukom Upravnog odbora društvenog poduzeća "Mladost" od 6. studenoga 1992. kojom je određeno da će se dodatno ulaganje izvršiti u gotovini.

Revizijskim pregledom ugovora o cesiji utvrđeno je da su zaključena tri ugovora o cesiji i to 17. i 22. listopada 1992., te 1. studenoga 1992., kojima se prenose potraživanja društva "Mikromatika" d.o.o. od društvenog poduzeća "Mladost" na Dragu Kovačeviću za uplatu dokapitalizacije. Iz navedenog proizlazi da su dva ugovora o cesiji za plaćanje dokapitalizacije Drage Kovačevića zaključena prije nego što je objavljen poziv za kupnju dijela poduzeća uz dokapitalizaciju, odabrana ponuda i zaključen ugovor o ulaganju kapitala.

Prema naprijed navedenom, ulagač je na ime drugog obroka dokapitalizacije uplatio 7.708,- DEM, što je za 572.292,- DEM manje u odnosu na programom utvrđenu obvezu.

30

- Uplata trećeg obroka dokapitalizacije

Prema programu dopunskog ulaganja kapitala i ugovora o ulaganju kapitala, do 31. prosinca 1993. trebalo je na ime trećeg obroka dokapitalizacije uložiti 970.000,- DEM, od čega za informatičku opremu, softver i obrazovanje u iznosu 450.000,- DEM, trajna obrtna sredstva za proširenje prodajnog asortimana u iznosu 200.000,- DEM, inozemnim dobavljačima u iznosu 150.000,- DEM, ulaganje u nužne adaptacije i poboljšanje uvjeta rada u iznosu 120.000,- DEM i izdavanje knjiga i slikovnica u iznosu 50.000,- DEM. U poslovnim knjigama utvrđeno je da je na ime dokapitalizacije koncem 1993. povećan temeljni kapital za 65.000,- DEM.

Uvidom u blagajničku dokumentaciju, dana 31. prosinca 1993. u blagajnu je uplaćeno 247.117.760.- HRD, što je iznosilo prema srednjem tečaju 65.000,- DEM. Iz navedenoga proizlazi da je u razdoblju do 31. prosinca 1993. uplaćeno za 905.000,- DEM manje od ugovorenog iznosa. Od ukupno uplaćenih sredstava, sredstva u iznosu 219.563.900.- HRD iskorištena su za isplatu plaće, što nije u skladu s odredbama dopunskog ulaganja kapitala i ugovora o ulaganju kapitala.

- Uplata četvrtog obroka dokapitalizacije

Prema programu dopunskog ulaganja kapitala i ugovora o ulaganju kapitala, do 30. lipnja 1994. trebalo je uložiti 970.000,- DEM, od čega za adaptacije i poboljšanje uvjeta rada u iznosu 50.000,- DEM, izdavanje knjiga i slikovnica u iznosu 50.000,- DEM, nabavu informatičke opreme, softver i obrazovanje u iznosu 300.000,- DEM, vraćanje inozemnog duga u iznosu 400.000,- DEM i ulaganja u novu tehnologiju proizvodnih linija za knjige u iznosu 170.000,- DEM.

Dana 3. siječnja 1994. obavljena je uplata obroka dokapitalizacije u iznosu 1.416.000,- DEM, čime je podmirena obveza četvrtog obroka dokapitalizacije i podmiren dio obveze za ranije dospjele obroke u iznosu 446.000,- DEM, te su još ostale nepodmirene dospjele obveze u iznosu 1.121.292,- DEM. Uplatu je obavio Zvonimir Rilović na temelju ugovora od 21. prosinca 1993. zaključenog s Dragom Kovačevićem. Ugovoreno je da će sve obveze koje je preuzeo Drago Kovačević prema ugovoru o kupnji dionica bez popusta i ugovoru o kupnji dionica putem dokapitalizacije podmirivati zajednički i u jednakim dijelovima i ostvariti pravo vlasništva u istom postotku. Uvidom u zapisnik Financijske policije od 15. travnja 1994. utvrđeno je da su uplaćena sredstva za dokapitalizaciju utrošena u skladu s programom dopunskog ulaganja. Uvidom u dokumentaciju Hrvatskog fonda za privatizaciju utvrđeno je da je Zvonimir Rilović podnio tužbu sudu protiv Hrvatskog fonda za privatizaciju, kako bi ostvario povrat uplaćenog iznosa za dokapitalizaciju jer nije ostvario pravo vlasništva nad kupljenim dionicama. Sudski postupak je u tijeku.

- Uplata petog obroka dokapitalizacije

Prema programu dopunskog ulaganja kapitala i ugovora o ulaganju kapitala, do 31. prosinca 1994. trebalo je uložiti 977.600,- DEM, od čega za adaptacije i poboljšanje uvjeta rada u iznosu 40.000,- DEM, nabavu informatičke opreme, softver i obrazovanje u iznosu 407.600,- DEM, vraćanje inozemnog duga u iznosu 100.000,- DEM, ulaganja u novu tehnologiju proizvodnih linija za knjige u iznosu 330.000,- DEM i ulaganja u trajna obrtna sredstva u iznosu 100.000,- DEM.

31

Uvidom u poslovne knjige utvrđeno je da je na ime dokapitalizacije sredinom prosinca 1994. povećan temeljni kapital za 98.850,75 DEM, što je u odnosu na programom predviđeno ulaganje manje za 878.749,25 DEM.

Ulaganje je obavljeno na temelju zahtjeva Drage Kovačevića, da se njegova potraživanja od dioničkog društva "Mladost" za dane pozajmice u iznosu 327.882.240.- HRD uvećana za kamate u iznosu 31.914,91 kn priznaju kao dokapitalizacija. Iz dokumentacije dostavljene na uvid nije vidljivo jesu li navedena sredstva utrošena prema namjeni u skladu s programom dopunskog ulaganja.

U skladu s ugovorom o ulaganju kapitala i programom dopunskog ulaganja ulagač je trebao na ime dokapitalizacije do konca prosinca 1994. uplatiti 3.887.600,- DEM. Pregledom dokumentacije vezane uz dokapitalizaciju utvrđeno je da je uplaćeno 1.887.558,75 DEM, što je 2.000.041,25 DEM manje od ugovorenog iznosa. Kako ulagač nije podmirio ugovorene obveze prema ugovoru o kupnji dionica bez popusta, ugovor je raskinut. Iz tog razloga, a u skladu s člankom 1. dodatka ugovoru o kupnji dionica, dionice stečene dokapitalizacijom prenose se na Hrvatski fond za privatizaciju. Uvidom u evidenciju Hrvatskog fonda za privatizaciju, utvrđeno je da dionice stečene dokapitalizacijom nisu u portfelju, što nije u skladu s odredbama dodatka ugovoru.

3.2.2.3. Prijenos neupisanog i neotplaćenog dijela dionica Fondovima

U skladu s odredbama Odluke o izmjenama i dopunama odluke o pretvorbi Hrvatskom fondu za razvoj ustupljeno je 12 095 dionica, a 6 047 dionica Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja poljoprivrednika.

Prema evidenciji od 10. rujna 2001., stanje portfelja Hrvatskog fonda za privatizaciju iznosilo je 5.249.500,- DEM odnosno 52 495 dionica ili 40,5%. Fondu je ukupno preneseno 52 769 dionica, od čega je 28 000 dionica preneseno nakon što su raskinuti ugovori s malim dioničarima, 12 674 dionica na temelju raskida ugovora o kupnji dionica bez popusta, a 12 095 dionica preneseno je na temelju Izmjene i dopune odluke o pretvorbi. Na temelju šest rješenja Ministarstva obrane Republike Hrvatske, invalidima Domovinskog rata i članovima obitelji poginulih hrvatskih branitelja ustupljene su bez naknade 274 dionice u vrijednosti 27.400,- DEM.

Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske raspolaže s 4 233 dionica, a Republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika s 1 814 dionica, što čini ukupno 6 047 dionica koliko je preneseno nakon pretvorbe.

4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE

U registar Okružnog privrednog suda u Zagrebu upisana je 31. prosinca 1992. promjena oblika organizacije društvenog poduzeća "Mladost" u dioničko društvo "Mladost" d.d. Osnivačka glavnica iznosila je 12.958.600,- DEM odnosno 4.172.669.200,- HRD, a vlasničku strukturu je činio udio većinskog vlasnika Drage Kovačevića u iznosu 6.608.900,- DEM ili 51,0%, udio zaposlenih i ranije zaposlenih u iznosu 4.535.500,- ili 35,0%, udio Fonda za razvoj u iznosu 1.209.500,- DEM ili 9,0% i Fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika i individualnih poljoprivrednika u iznosu 604.700,- DEM ili 5,0%.

32

Prema rješenju Trgovačkog suda iz Zagreba od 15. siječnja 1996., dioničko društvo "Mladost" provelo je usklađenje općih akata i temeljnog kapitala sa Zakonom o trgovačkim društvima. Temeljni kapital društva iznosio je 11.103.800,- DEM, a vlasničku strukturu čini udio malih dioničara u iznosu 4.535.500,- DEM, udio Hrvatskog fonda za privatizaciju u iznosu 4.506.300,- DEM, udio Drage Kovačevića u iznosu 1.454.000,- DEM, udio Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u iznosu 604.700,- DEM i udio hrvatskih branitelja u iznosu 3.300,- DEM.

Prema izvještaju Hrvatskog fonda za privatizaciju od 10. rujna 2001. vlasnička glavnica dioničkog društva "Mladost" iznosi 12.958.600,- DEM, a dijeli se na udio Drage Kovačevića u iznosu 5.341.500,- DEM ili 41,22%, udio Hrvatskog fonda za privatizaciju u iznosu 5.249.500,- DEM ili

40,51%, udio malih dioničara u iznosu 1.762.900,- DEM ili 13,60% i udio Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u iznosu 604.700,- DEM ili 4,67%. Vrijednost temeljnog kapitala koja je upisana u sudski registar razlikuje se od vrijednosti temeljnog kapitala iskazanog u dokumentima Hrvatskog fonda za privatizaciju za 1.854.800,- DEM, iz čega proizlazi da nije obavljeno usklađenje s rješenjem Trgovačkog suda.

5. VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE

Dioničko društvo "Mladost" ne vodi knjigu dionica iz koje bi bila vidljiva vlasnička struktura te promjene vlasničke strukture u razdoblju od konca 1992. do početka listopada 2001. Tijekom obavljanja revizije utvrđena je vrijednost temeljnog kapitala u iznosu 10.958.558,75 DEM, a čini ga udio Hrvatskog fonda za privatizaciju u iznosu 7.137.058,75 DEM ili 65,13%, udio malih dioničara u iznosu 1.762.900,- DEM ili 16,08%, udio Drage Kovačevića u iznosu 1.453.900,- DEM ili 13,27% i udio Hrvatskog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje u iznosu 604.700,- DEM ili 5,52%.

Početkom listopada 2001. u dioničkom društvu "Mladost" u stečaju zaposlena su 3 djelatnika.

5.1. Raspolaganje pojedinim nekretninama koje su ušle u procijenjenu vrijednost poduzeća

- Poslovni objekt u Zagrebu, Gupčeva zvijezda 3

Elaboratom o procjeni ovaj poslovni objekt neto površine 437,35 m² procijenjen je na 540.011,- DEM. Zapisnikom Financijske policije, iz lipnja 1995., utvrđeno je da je dana 13. prosinca 1993. zaključen ugovor o prodaji, kojim dioničko društvo "Mladost" (prodavatelj), zastupano po direktoru Dragi Kovačeviću, prodaje Ivanu Hudoletnjaku (kupac) iz Zagreba, spomenuti objekt za iznos od 1.400.000,- DEM. Istog dana (13. prosinca 1993.) zaključen je i ugovor o zakupu, kojim dioničko društvo "Mladost" (zakupodavac), zastupano po direktoru Dragi Kovačeviću, daje spomenuti objekt u zakup Ivanu Hudoletnjaku (zakupoprimac). Ugovoren je zakup objekta na rok od jedne godine i uz zakupninu od 8.000,- DEM mjesečno. Niti po jednom od ova dva ugovora na žiro račun dioničkog društva "Mladost" nije pristigla niti jedna uplata. Iz zapisnika je vidljivo da je prema ugovoru o prodaji Ivan Hudoletnjak dao 1.400.000,- DEM u gotovini Dragi Kovačeviću na dan 29. prosinca 1993., o čemu postoji njegova potpisana pismena potvrda, a koji dobiveni novac nije položio na žiro račun dioničkog društva "Mladost". Iz zapisnika je također vidljivo da je Drago Kovačević zaključio ugovor o prodaji bez prethodne suglasnosti Upravnog odbora, čime je prekoračio svoja ovlaštenja, jer mu je prema odredbama Statuta dioničkog društva "Mladost" za zaključivanje ugovora u vrijednosti većoj od 1.000.000,- DEM bila potrebna prethodna suglasnost Upravnog odbora.

33

Sredinom 1995. Državno odvjetništvo podnijelo je Županijskom sudu u Zagrebu optužnicu protiv Drage Kovačevića, da je kao direktor dioničkog društva "Mladost", iako je prema Statutu imao ovlast da samostalno sklapa poslove do iznosa od 1.000.000,- DEM, zaključio spomenuti ugovor o prodaji, te da je dana 29. prosinca 1993 primio od kupca ugovoreni iznos od 1.400.000,- DEM, a koji nije položio na žiro račun dioničkog društva "Mladost", već ga je zadržao za sebe.

Do rujna 2001. ovaj spor nije riješen, a objekt se vodi u poslovnim knjigama dioničkog društva "Mladost" u stečaju.

- Poslovni objekt u Planinskoj ulici, Zagreb

Elaboratom o procjeni ovaj poslovni objekt neto površine 333,15 m² procijenjen je na 341.042,-

DEM, a prodan je u studenome 1996. Ugovor o kupoprodaji između dioničkog društva "Mladost", kao prodavatelja, zastupanog po članovima Uprave dr. Branku Juričeviću, JBMG 1202924330002, Vladimiru Žaji, i Ranku Grbavcu, zaključen je 5. studenoga 1996. s javnim poduzećem "Hrvatske pošte i telekomunikacija", kao kupcem.

Ugovorena cijena za ovaj objekt iznosila je 3.433.955,20 kn (protuvrijednost 962.000,- DEM). Plaćanje je obavljeno u skladu s ugovorenim uvjetima, odnosno dio u iznosu 178.128,39 kn plaćen je na račun Zagrebačke banke, na ime podmirenje starog duga kojeg je dioničko društvo "Mladost" imalo prema banci, dio u iznosu 751.402,94 kn prebijen je između prodavatelja i kupca, na ime međusobno dospjelih novčanih potraživanja, a preostali iznos od 2.504.423,87 kn uplaćen je na žiro račun društva "Mladost marketing" d.o.o.

Prema odredbama Statuta, iz prosinca 1995., Nadzorni odbor dioničkog društva "Mladost" treba dati suglasnost Upravi za otuđivanje i opterećivanje nekretnina društva, te za zaključivanje pravnih poslova čija vrijednost premašuje 5,0% temeljnog kapitala društva (iznos od 555.190,- DEM, s obzirom da temeljni kapital društva iznosi 11.103.800,- DEM). Ukoliko Nadzorni odbor odbije dati suglasnost, Uprava može tražiti suglasnost od Glavne skupštine.

Državnom uredu za reviziju nije predočena suglasnost Nadzornog odbora ili Glavne skupštine za zaključivanje ugovora o prodaji objekta u Planinskoj ulici u Zagrebu, a prema obrazloženju stečajnog upravitelja, mr. sci. Željka Duvnjaka, koji tu dužnost obnaša od ožujka 2000., spomenuta suglasnost nije pronađena u dokumentaciji dioničkog društva "Mladost" u stečaju.

Odgovorne osobe za zaključivanje ugovora o prodaji nekretnina, te ugovora u vrijednosti većoj od 5,0% temeljnog kapitala društva bez suglasnosti Nadzornog odbora ili Glavne skupštine su članovi Uprave i to: dr. Branko Juričević, Vladimir Žaja i Ranko Grbavac.

- Zemljište u Osijeku, Čepinska cesta

Elaboratom o procjeni ovo zemljište površine 2 500 m² procijenjeno je na 160.000,- DEM. Predugovor o kupoprodaji nekretnina zaključen je dana 14. srpnja 1997. između dioničkog društva "Mladost" (prodavatelj), zastupanog po predsjedniku Uprave Anti Šimoviću i Vladimira i Zorana Iličića (kupci). Ovim predugovorom prodavatelj se obvezao prodati, a kupci kupiti zemljište za ugovorenu kupoprodajnu cijenu od 125.000,- DEM, plativo u tri obroka. Kupci su se obvezali platiti prvi obrok u iznosu 25.000,- DEM pri potpisu ovog predugovora, drugi obrok u iznosu 50.000,- DEM dana 1. listopada 1997., a treći obrok u iznosu 50.000,- DEM dana 31. prosinca 1997.

34

Prodavatelj se obvezao pri uplati trećeg obroka, odnosno ukupno ugovorene kupoprodajne cijene iz ovog predugovora, zaključiti s kupcima glavni ugovor kojim će kupcima izdati tabularnu ispravu podobnu za zemljišno knjižnu provedbu prava vlasništva na zemljište, kao i dopustiti ulazak u posjed istog zemljišta.

Kupci će uplate obaviti na žiro račun "Mladost marketing" d.o.o. Do konca 1997. na žiro račun društva "Mladost marketing" d.o.o. uplaćeno je ukupno 365.950,00 kn (protuvrijednost 103.500,-

DEM), s tim da su kupci (Vladimir i Zoran Iličić) uplatili 89.140,00 kn (25.000,- DEM), dok je preostali iznos od 276.810,00 kn (78.500,- DEM) uplatilo društvo "Monte - Mont" d.o.o., MBS 030031218, iz Osijeka. Na temelju zaključenog predugovora trebalo je uplatiti još 21.500,- DEM u kunskoj protuvrijednosti.

Prema odredbama Statuta, iz prosinca 1995., Nadzorni odbor društva daje suglasnost Upravi za otuđivanje i opterećivanje nekretnina društva. Ukoliko Nadzorni odbor odbije dati suglasnost, Uprava može tražiti suglasnost od Glavne skupštine.

Državnom uredu za reviziju nije predočena suglasnost Nadzornog odbora ili Glavne skupštine za otuđivanje nekretnina društva, a prema obrazloženju stečajnog upravitelja, mr. sci. Željka Duvnjaka, spomenuta suglasnost nije pronađena u dokumentaciji dioničkog društva "Mladost" u stečaju. Također nije predöčen ni glavni ugovor, niti dokaz o uplati preostalog iznosa u protuvrijednosti 21.500,- DEM.

Odgovorna osoba za otuđivanje nekretnina društva bez suglasnosti Nadzornog odbora ili Glavne skupštine je Ante Šimović, predsjednik Uprave.

- Poslovni objekti u Ljubljani (Dolenjska cesta 184 i Linhartova 7)

Ugovor o zamjeni nekretnina s Robertom Širnikom iz Ljubljane je dana 17. travnja 1998., u ime dioničkog društva "Mladost" zaključio predsjednik Uprave Ante Šimović. Ugovorom je utvrđeno da su ugovorne strane vlasnici nekretnina i to: dioničko društvo "Mladost" je vlasnik prava vlasništva na nekretninama koje se nalaze u Ljubljani (poslovni prostor na Dolenjskoj cesti 184 ukupne površine 326 m² s pripadajućim zemljištem ukupne površine 1 027 m² i poslovni prostor u Linhartovoj 7 ukupne neto površine 528 m²), a Robert Širnik iz Ljubljane je vlasnik prava vlasništva na nekretninama u Novigradu (vila Sv. Benedikt, koja u naravi čini stambenu kuću ukupne površine 553 m² s pripadajućim pomoćnim zgradama i dvorištem u ukupnoj površini 5 200 m²) i Bašaniji kraj Umaga (stambena zgrada površine 405,03 m² s pripadajućim zemljištem u površini od 1 800 m²). Ugovorne strane suglasno utvrđuju da mijenjaju opisane nekretnine, te se daje odobrenje da svaka strana ishodi u zemljišnim i drugim javnim knjigama uknjižbu prava vlasništva na nekretninama koje je dobila zamjenom, na svoje ime i kao svoje vlasništvo. Ugovorom je utvrđeno da je vrijednost nekretnina koje se nalaze u Ljubljani 2.271.750,- DEM (vrijednost Linhartove 7 je procijenjena na 559.000,- DEM, a Dolenjske ceste 184 na 712.750,- DEM), dok je ukupna vrijednost nekretnina u Novigradu i Umagu 2.390.200,- DEM (od čega je nekretnina u Novigradu procijenjena na 1.773.000,- DEM, a u Umagu na 617.200,- DEM), te je utvrđeno da su nekretnine obiju ugovornih strana jednake vrijednosti.

U poslovnim knjigama dioničkog društva "Mladost" u stečaju, na dan 30. rujna 2001. evidentirane su nekretnine u Ljubljani, a nisu evidentirane nekretnine u Novigradu i Umagu.

Prema odredbama Statuta dioničkog društva "Mladost", iz prosinca 1995., Nadzorni odbor daje suglasnost Upravi za otuđivanje i opterećivanje nekretnina društva, te za zaključivanje pravnih poslova čija vrijednost premašuje 5,0% temeljnog kapitala društva (iznos od 555.190,- DEM, s obzirom da temeljni kapital društva iznosi 11.103.800,- DEM). Ukoliko Nadzorni odbor odbije dati suglasnost, Uprava može tražiti suglasnost od Glavne skupštine.

Državnom uredu za reviziju nije predočena suglasnost Nadzornog odbora ili suglasnost Glavne skupštine za zaključivanje ugovora o zamjeni nekretnina u Ljubljani, a prema obrazloženju stečajnog

upravitelja, mr. sci. Željka Duvnjaka, spomenuta suglasnost nije pronađena u dokumentaciji dioničkog društva "Mladost" u stečaju.

Odgovorna osoba za otuđivanje nekretnina društva i zaključivanje ugovora u vrijednosti većoj od 5,0% temeljnog kapitala društva bez suglasnosti Nadzornog odbora ili Glavne Skupštine je Ante Šimović, predsjednik Uprave.

Dana 12. svibnja 1998. zaključen je ugovor o zakupu između dioničkog društva "Mladost" (zakupodavac), zastupanog po predsjedniku Uprave Anti Šimoviću, i društva "Mladost naklada" d.o.o. (zakupoprimalac), zastupanog po direktoru Vladi Komaru. Iz ugovora je vidljivo da je ugovor zaključen u skladu s Okvirnim prijedlogom plana sanacije dioničkog društva "Mladost", kojeg je 30. lipnja 1997. prihvatio Nadzorni odbor dioničkog društva "Mladost", a u cilju očuvanja knjižarsko nakladničke djelatnosti koja je od posebnog nacionalnog kulturološkog značaja, u koji se kapaciteti Mladosti moraju ugraditi kako bi se spriječila prenamjena prostora i zaštitila hrvatska knjiga. Zaključenim ugovorom zakupodavac daje, a zakupoprimalac uzima u zakup spomenutu nekretninu u Novigradu. Ugovor se zaključuje na rok od 10 godina. Zakupoprimalac će nekretninu koristiti bez naknade, a zakupoprimalac može predmetnu nekretninu iznajmiti u podzakup drugoj osobi.

Društvo "Mladost naklada" d.o.o. je, kao zakupodavac, 20. svibnja 1998. zaključilo ugovor o podzakupu sa zakupoprimalcem ("Zagrebfeniks" d.o.o., putnička agencija, MBS 080247420). Ovim ugovorom zakupodavac daje zakupoprimalcu u zakup nekretnine u Novigradu na rok od 10 godina, a daje zakupoprimalcu i suglasnost da nekretnine može koristiti i trgovačko društvo u njegovom stopostotnom ili većinskom vlasništvu. Ugovorena je godišnja naknada u visini 36.000,- DEM bruto, a sva dokumentirana ulaganja zakupoprimalca u objekt ili sredstva u razdoblju od dana preuzimanja objekta pa do 30. lipnja 1999. zakupodavac će priznati kao zakupninu. Od tog datuma pa nadalje sva dokumentirana ulaganja u objekt ili sredstva priznaju se do visine 50,0% zakupnine određenog obračunskog razdoblja.

Zakupoprimalac će predmetne nekretnine koristiti prema njihovoj osnovnoj namjeni koje su imale do zaključenja ovog ugovora, osobito u turističke svrhe. Zakupodavac je suglasan da zakupoprimalac može obavljati dodatne investicije u cilju poboljšanja i povećanja smještajnih kapaciteta, a zakupoprimalac preuzima obvezu da će u granicama svojih financijskih mogućnosti potpomagati nakladničku djelatnost zakupodavca, osobito novih izdanja.

Nekretnina u Umagu, koju prema ugovoru čini stambena zgrada s pripadajućim zemljištem, nije evidentirana u poslovnim knjigama dioničkog društva "Mladost" u stečaju, te, prema dobivenom obrazloženju, u vrijeme obavljanja revizije pretvorbe i privatizacije (rujan 2001.) nije u uporabi.

- Poslovni objekti u Dubrovniku, Zadru i Kopru

Dana 26. lipnja 1998. na zajedničkom sastanku održanom u prostorijama Hrvatskog fonda za privatizaciju kao većinskog vlasnika dioničkog društva "Mladost", u prisustvu Miljenka Weissa, kao predstavnika Fonda, dr. Ivana Škore, predsjednika Nadzornog odbora dioničkog društva "Mladost", Ante Žužula, većinskog vlasnika dioničkog društva "Školska knjiga", MBS 080019092, Ante Bilandžića, predsjednika Uprave dioničkog društva "Mladost" i Petra Pavlovića, člana Uprave dioničkog društva "Mladost", data je suglasnost Upravi dioničkog društva "Mladost" za izvršenje što

svrsishodnijeg osiguranja daljnjeg poslovanja novostvorenog društva "Mladost - Školska knjiga" d.o.o., s ciljem osiguranja egzistencije zaposlenih djelatnika. Upravi dioničkog društva "Školska knjiga" d.d., kao suosnivaču društva "Mladost - Školska knjiga" d.o.o. treba ponuditi prijenos prava vlasništva na nekretninama u vlasništvu dioničkog društva "Mladost" kao osiguranje povrata duga. Također se daje suglasnost Upravi dioničkog društva "Mladost" da po mogućim uvjetima proda objekt u Kopru koji nije u funkciji, a koriste ga drugi subjekti bez naknade, te koji se ne može preuzeti niti staviti u svrsishodnu prodajnu funkciju. kao potpisnik suglasnosti naveden je predsjednik nadzornog odbora dioničkog društva "Mladost" dr. Ivan Škoro.

Poslovni objekt u Zadru pripao je dioničkom društvu "Školska knjiga" na temelju rješenja Općinskog suda u Zadru, kojim se ovrhovoditelju (dioničko društvo "Školska knjiga") dosuđuje poslovni prostor u Zadru površine 84,97 m² (prodavaonica u izvanknjižnom vlasništvu ovršenika, dioničko društvo "Mladost") za iznos od 984.676,00 kn, na ime namirenja duga. Prijeboj u spomenutom iznosu proveden je 31. prosinca 1998.

Poslovni objekt u Dubrovniku veličine 87,96 m² prodan je na temelju zaključenog ugovora o prodaji, a na ime isplate duga dioničkog društva "Mladost" prema dioničkom društvu "Školska knjiga". Ugovor između dioničkog društva "Mladost" (prodavatelj) i dioničkog društva "Školska knjiga" (kupac) zaključen je dana 22. kolovoza 1998., a objekt je prodan kupcu po cijeni, utvrđenoj po vještačkom nalazu, od 862.138,10 kn. Nad ovom nekretninom provodio se ovršni postupak, pa su u svrhu smanjenja daljnjih troškova spora prodavatelj i kupac zaključili ovaj ugovor, a ugovorena cijena platiti će se prijebojem međusobnih potraživanja. Prijeboj je proveden na dan 31. prosinca 1998.

Ukupno je na dan 31. prosinca 1998. kroz poslovne knjige dioničkog društva "Mladost" proveden prijeboj u iznosu 1.846.814,10 kn.

Dana 20. siječnja 1999. zaključen je ugovor o ustupanju potraživanja između dioničkog društva "Školska knjiga" (ustupilac potraživanja), društva "Mladost - Školska knjiga" d.o.o. (dužnik) i dioničkog društva "Mladost" (primalac potraživanja).

Zaključenim ugovorom ugovorne strane utvrđuju da dug dioničkog društva "Školska knjiga" prema dioničkom društvu "Mladost" iznosi ukupno 3.606.814,10 kn (od čega 1.846.814,10 kn za poslovne prostore u Dubrovniku i Zadru, iznos od 550.000,00 kn kojeg je dioničko društvo "Školska knjiga" manje uplatilo na račun dioničkog društva "Mladost" na temelju zaključenog ugovora o zajmu od dana 8. srpnja 1998., te iznos od 1.210.000,00 kn na ime uplate koju je dioničko društvo "Mladost" obavilo dana 22. listopada 1998. na račun dioničkog društva "Školska knjiga"). Također je utvrđeno da na dan 20. siječnja 1999. dioničko društvo "Školska knjiga" ima novčano potraživanje prema društvu "Mladost - Školska knjiga" d.o.o. u iznosu 3.606.814,10 kn.

37

Ugovorom su ugovorne strane utvrdile da dioničko društvo "Školska knjiga" ustupa dioničkom društvu "Mladost" svoje potraživanje prema društvu "Mladost - Školska knjiga" d.o.o. u iznosu 3.606.814,10 kn, što dioničko društvo "Mladost" prihvaća, čime se u potpunosti zatvara obveza koju dioničko društvo "Školska knjiga" ima prema dioničkom društvu "Mladost". Društvo "Mladost - Školska knjiga" d.o.o., kao dužnik, prihvaća da svoju obvezu umjesto prema dioničkom društvu "Školska knjiga" ispuni dioničkom društvu "Mladost", te prihvaća da na zahtjev primatelja potraživanja (dioničko društvo "Mladost") isplati na račun društva "Mladost - naklada" d.o.o.

Iz raspoložive dokumentacije nije razvidno zbog čega je dana 20. siječnja 2000. zaključen ugovor o ustupanju potraživanja, a prema kojem dioničko društvo "Školska knjiga" duguje dioničkom društvu "Mladost" iznos od 1.846.814,10 kn na ime kupnje poslovnih prostora u Zadru i Dubrovniku, kad je za isti iznos već proveden prijeboj na dan 31. prosinca 1998. Ugovor o ustupanju potraživanja, od 20. siječnja 1999., nije proveden kroz poslovne knjige dioničkog društva "Mladost".

Objekt u Koprju (1/2 kuće) prodan je na temelju zaključenog ugovora o kupoprodaji, kojeg su 19. travnja 1999. zaključili dioničko društvo "Mladost", kao prodavatelj, zastupano po predsjedniku Uprave Anti Bilandžiću, i "Impuls" d.o.o. iz Koprja, kao kupac. Ugovorena je kupoprodajna cijena u iznosu 108.000,- DEM, koja će se platiti u 36 mjesečnih obroka po 3.000,- DEM, a kupac će plaćanje započeti nakon uknjižbe vlasničkog prava u zemljišnim knjigama. Do dana 30. rujna 2001. uplaćeno je pet obroka u ukupnom iznosu 15.000,- DEM, od čega prvi obrok u prosincu 1999., drugi obrok u siječnju 2000., treći obrok u travnju 2000., te četvrti i peti obrok u rujnu 2001.

5.2. Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima

Dioničko društvo "Mladost" sastavljalo je temeljne financijske izvještaje za poslovne godine u razdoblju od 1992. do 2000. Osnovni pokazatelji poslovanja za navedeno razdoblje dani su u tablici broj 4.

OSNOVNI PODACI O POSLOVANJU DIONIČKOG DRUŠTVA "MLADOST"
U RAZDOBLJU OD 1992. DO 2000.

Red. broj	POKAZATELJ I	1992.	1993.	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.
1.	PRIHODI	6.016.053,00	37.884.552,00	37.552.379,00	34.790.084,00	26.423.057,00	27.659.319,00	13.648.002,00	4.034.357,00	3.555.005,00
2.	RASHODI	7.296.569,00	54.195.955,00	46.966.252,00	43.662.697,00	40.611.359,00	41.191.885,00	32.643.274,00	11.181.932,00	12.272.134,00
3.	DOBIT	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	GUBITAK	1.280.516,00	16.311.403,00	9.413.873,00	8.872.612,00	14.188.301,00	13.532.565,00	18.995.272,00	7.147.574,00	8.717.128,00
5.	DUGOTRAJNA IMOVINA	1.939.190,00	19.873.479,00	18.396.582,00	17.152.164,00	28.762.652,00	29.764.421,00	27.700.087,00	26.926.28,00	21.861.760,00
6.	POTRAŽIVANJA	1.148.137,00	7.662.745,00	8.907.259,00	10.986.832,00	9.126.172,00	9.793.955,00	11.671.986,00	13.199.567,00	13.259.054,00
7.	OSTALA KRAT. IMOVINA	1.036.099,00	15.281.524,00	26.374.725,00	30.660.578,00	33.600.775,00	28.484.602,00	14.767.369,00	12.932.720,00	13.210.842,00
9.	OBVEZE	3.528.648,00	37.309.802,00	58.422.780,00	72.428.203,00	78.864.114,00	89.003.235,00	94.041.794,00	100.374.150,00	104.364.390,00
10.	KAPITAL	1.915.095,00	22.995.414,00	22.312.938,00	22.312.938,00	41.166.883,00	41.166.883,00	41.166.883,00	41.166.883,00	41.166.883,00
11.	GUBITAK DO VISINE KAPITALA	1.376.514,00	17.879.577,00	22.312.938,00	22.312.938,00	41.166.883,00	41.166.883,00	41.166.883,00	41.166.883,00	41.166.883,00
12.	GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	-	-	4.980.513,00	13.853.126,00	7.640.192,00	21.172.758,00	40.168.030,00	47.315.604,00	56.032.733,00

Prema podacima navedenim u tablici vidljivo je da je dioničko društvo "Mladost" iskazivalo gubitak u svakoj poslovnoj godini. Do konca 1993. gubitak do visine kapitala iznosio je 17.879.577,00 kn. Od 1994. do konca 2000. društvo je ostvarivalo gubitak iznad visine kapitala. Koncem 2000. iskazan je kumulirani gubitak do visine kapitala u iznosu 41.166.883,00 kn i kumulirani gubitak iznad visine kapitala u iznosu 56.032.733,00 kn.

U skladu s odredbama Zakona o računovodstvu dioničko društvo je bilo obvezno provoditi reviziju financijskih izvještaja (komercijalnu reviziju) za svaku poslovnu godinu. Iz dokumentacije dostavljene na uvid nije vidljivo je li društvo obavljalo reviziju financijskih izvještaja za svaku poslovnu godinu. Za potrebe revizije pretvorbe i privatizacije dostavljena su izvješća komercijalne revizije samo za 1994. i 1999.

U izvješću revizorske tvrtke o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja za 1994., navedeno je da financijski izvještaji nisu u potpunosti sastavljeni na temelju Međunarodnih računovodstvenih standarda i zakonskih propisa. Iz tih razloga nije potvrđena realnost i objektivnost potraživanja od kupaca, potraživanja od povezanih poduzeća, potraživanja po kratkoročnim kreditima, zaliha, materijalne imovine, obveza prema dobavljačima, obveza za kratkoročne kredite, primljene predujmove, poreze, doprinose i druge pristojbe i ostale kratkoročne obveze. Nije potvrđena realnost i objektivnost temeljnog kapitala, jer koncem 1994. u poslovnim knjigama nije iskazana temeljna glavnica prema Rješenju Agencije od 11. studenoga 1992.

U izvješću revizorske tvrtke o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja za 1999. navedeno je da temeljni financijski izvještaji dioničkog društva "Mladost" u stečaju nisu konsolidirani i ne obuhvaćaju financijske izvještaje društava s ograničenom odgovornošću u njegovom vlasništvu. Godišnji obračuni za 1999. nisu u cijelosti sastavljeni prema zakonskim propisima, a financijski izvještaji nisu sastavljeni u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima. Također, provedenom revizijom financijskih izvještaja za 1999. nije potvrđena realnost iskazanih vrijednosti imovine i obveza.

Temeljni financijski izvještaji za 2000. su bilanca stanja i račun dobiti i gubitka. U bilanci stanja iskazana vrijednost aktive u iznosu 104.364.390,77 kn odnosi se na vrijednost dugotrajne materijalne imovine u iznosu 20.513.850,94 kn, financijske imovine u iznosu 1.346.818,25 kn, potraživanja u iznosu 1.091,63 kn, zaliha u iznosu 8.931.855,00 kn, kratkoročnih potraživanja u iznosu 13.259.054,83 kn, kratkotrajne financijske imovine u iznosu 3.897.764,13 kn, novac na računima i u blagajni u iznosu 381.222,14 kn i gubitak iznad visine kapitala u iznosu 56.032.733,85 kn.

Iskazana vrijednost pasive u iznosu 104.364.390,77 kn odnosi se na upisani kapital u iznosu 41.166.883,81 kn, preneseni gubitak u iznosu 41.166.883,81 kn, dugoročne obveze u iznosu 140.814,37 kn i kratkoročne obveze u iznosu 104.223.576,40 kn.

Dugoročne i kratkoročne obveze veće su od vrijednosti ukupne imovine za 56.032.733,85 kn.

Prema obrazloženju stečajnog upravitelja dioničkog društva "Mladost" u stečaju (mr. sci. Željko Duvnjak), kartice glavne knjige za 1991., 1992., 1997., 1998., 1999., 2000. i 2001. nisu izlistane zbog kvara na informatičkom sustavu. U postupku obavljanja revizije pretvorbe i privatizacije, djelatnik dioničkog društva "Mladost" u stečaju obrazložio je da nije sačuvana dokumentacija kojom bi se mogli potvrditi poslovni događaji.

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća "Mladost", Zagreb.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija radi provjere jesu li pretvorba i privatizacija provedene u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugih posebnih propisa.

Postupci revizije pretvorbe i privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća "Mladost" nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Pretvorba nije provedena prema Odluci o pretvorbi donesenoj 29. lipnja 1992., nego na temelju Odluke o izmjenama i dopunama odluke o pretvorbi donesene 20. listopada 1992. kojom je promijenjen model pretvorbe. Poduzeće nije postupilo u skladu s odredbama članka 9. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, kojima je određeno da je poduzeće dužno obaviti pretvorbu najkasnije do 30. lipnja 1992., odnosno smatrat će se da je poduzeće postupilo u skladu s odredbama Zakona, ako do navedenog roka dostavi Agenciji odluku o pretvorbi s propisanom dokumentacijom, pod uvjetom da provede pretvorbu u skladu s tom odlukom, što nije učinjeno.

- Pretvorba nije obavljena prema Programu pretvorbe, nego prema Odluci o izmjeni i dopuni Programa pretvorbe, koju je donio Upravni odbor društvenog poduzeća "Mladost" 20. listopada 1992.

Izmijenjenim programom nisu predviđeni rokovi za upis dionica i za dostavljanje ponuda za kupnju dionica. Predviđeno je da će se rokovi naknadno utvrditi u dogovoru s Hrvatskim fondom za razvoj. Iz kojih je razloga izmijenjen Program pretvorbe, nije vidljivo iz priložene dokumentacije.

- Razvojnim programom nije predviđena dokapitalizacija, a Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o pretvorbi određuje da će se pretvorba društvenog poduzeća "Mladost", između ostaloga, obaviti i prodajom 30,0% procijenjene vrijednosti poduzeća uz obveznu dokapitalizaciju u iznosu 3.887.600,- DEM.

- Razvojni program ne sadrži analitičko dokumentacijsku osnovu za donošenje odluka razvojnog karaktera, tako da nije moguće kontrolirati i nadzirati njegovu implementaciju. Također, nedostaju financijski aspekti programa, te nije vidljiva potreba za dodatnim ulaganjima odnosno za dokapitalizacijom.

- Agencija nije dala suglasnost na namjeravanu pretvorbu u zakonskom roku. Suglasnost je dana 11. studenoga 1992. umjesto koncem kolovoza 1992. Prema odredbama članka 9. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, direktor Agencije može uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog ministarstva, za pojedino poduzeće temeljem izvanrednih okolnosti, odnosno za poduzeća koja se potpuno ili djelomično nalaze na ratom zahvaćenom području, odobriti produženje roka za podnošenje potrebne dokumentacije. Iz priložene dokumentacije nije vidljivo koje su izvanredne okolnosti bile temelj za odobrenje produženja roka. Također, nedostaje mišljenje nadležnog ministarstva (Ministarstva turizma i trgovine), koje je trebalo pribaviti prije davanja navedenog odobrenja.

- Izmijenjenim Programom pretvorbe određeno je da će se poziv za prikupljanje ponuda za prodaju 30,0% dionica poduzeća uz uvjet dokapitalizacije objaviti nakon što Agencija izda suglasnost na namjeravanu pretvorbu. Poziv za prikupljanje ponuda za prodaju objavljen je prije nego je Agencija rješenjem dala suglasnost na namjeravani model pretvorbe. U rješenju Agencije navedeno je ime kupca ovog dijela društvenog kapitala. Proizlazi da je kupac odabran prije nego je Agencija izdala suglasnost na namjeravanu pretvorbu. Također, je rješenjem Agencije predviđena dokapitalizaciju u iznosu 3.887.600,- DEM, što nije predviđeno Razvojnim programom.

Na temelju elaborata o procijenjenoj vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost", te dodatnih korekcija, Agencija je rješenjem procijenila vrijednost poduzeća na 9.071.000,- DEM. Zbog nedostatnosti druge potrebne dokumentacije (primjerice, popis imovine na dan 31. prosinca 1991., glavna knjiga za 1991., analitička evidencija kupaca i dobavljača) ne može se dati ocjena o realnosti procijenjene vrijednosti društvenog poduzeća "Mladost".

6.2. Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije nisu u potpunosti obavljani u skladu sa zakonskim odredbama. Revizijom su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- Dioničarima, koji su otplate dionica uz popust, ugovorili na rok od 5 godina odnosno 60 obroka i plaćanje ugovorene cijene u visini 5% u prvoj godini, 10% u drugoj godini, 20% u trećoj godini, 30% u četvrtoj godini i 35% u petoj godini, naknadno je odobreno plaćanje u visini 5% ugovorene cijene do pete godine, odnosno u prve četiri godine dioničari su trebali otplatiti 20,0% ugovorene cijene, a u petoj godini ostatak odnosno 80% ugovorene cijene. Navedeno nije bilo u skladu s odredbama ugovora o prodaji dionica s popustom. S malim dioničarima nije zaključen dodatak ugovoru o promjeni uvjeta plaćanja. Ugovorom je određeno da će se ugovor raskinuti ako kupac ne plati dva obroka uzastopno odnosno ako u naknadnom roku od 15 dana ne uplati zaostali obrok zajedno sa zateznom kamatom. Prema evidenciji Hrvatskog fonda za privatizaciju, većina dioničara zadnje obroke uplatila je u studenome 1993. Ugovore s dioničarima trebalo je (prema odredbama ugovora) raskinuti u siječnju 1994. Ugovori su raskinuti u veljači 1999., što nije u skladu s ugovorenim odredbama.

- Prema odredbama članka 33. Zakona o privatizaciji, osobe koje su zaključile ugovor o kupnji dionica s popustom uz obročnu otplatu, imale su pravo od travnja 1996. na izmjenu ugovora uz uvjet otplate ugovorene vrijednosti u roku do 20 godina, a dioničko društvo bilo je u obvezi obavijestiti dioničare o pravu izmjene ugovora.

dioničare o pravu na izmjenu odredbi ugovora, iako im je Hrvatski fond za privatizaciju uputio obavijest nekoliko puta. Dodatak ugovoru o produženju roka otplate dionica nije zaključen ni s jednim dioničarom.

- Drago Kovačević, kupac 30,0% dionica bez popusta, nije obavljao plaćanje dionica bez popusta u skladu s odredbama ugovora. Obvezao se ugovorenu cijenu za 27 213 dionica bez popusta nominalne vrijednosti 2.721.300,- DEM uplatiti u šest jednakih mjesečnih obroka.

Prema odredbama članka 9. ugovora, ako kupac ne plati jedan obrok prodavatelj (Hrvatski fond za razvoj) može pisanim putem pozvati kupca da u roku od 15 dana od dana predaje poziva pošti, uplati zaostali obrok zajedno sa zateznom kamatom i o tome obavijesti prodavatelja. U slučaju da kupac ne postupi u skladu s pozivom, ugovor se smatra raskinutim posljednjeg dana petnaestodnevnog roka, a prodavatelj će svoja potraživanja naplatiti iz zadržanog pologa. Kupac nije obavio uplatu drugog i trećeg obroka u ugovorenim rokovima. Iz dokumentacije nije vidljivo je li Hrvatski fond za razvoj pozivao pisanim putem kupca da izmiri dospjele obveze.

Ugovor nije raskinut, jer je Hrvatski fond za razvoj 18. veljače 1993. s kupcem zaključio dodatak ugovoru. Izmijenjene su odredbe osnovnog ugovora na način da se kupac obvezao uplatiti ostatak ugovorene cijene u iznosu 2.313.105,- DEM u dvadesetčetiri (24) jednaka mjesečna obroka u iznosu 96.379,30 DEM, s tim da prvi obrok dospijeva 10. srpnja 1993. Iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo zašto je kupcu odgođeno plaćanje do 10. srpnja 1993. odnosno iz kojih su razloga promijenjeni uvjeti plaćanja dionica. Kupac nije podmirivao dospjele obveze niti na novougovoreni način. Od 10. srpnja do 23. prosinca 1993. nije podmireno 6 obroka. Ugovor i dodatak ugovoru nisu raskinuti ni poslije šest nepodmirenih obroka.

- Kupac, Drago Kovačević zaključio je 21. prosinca 1993., ugovor sa Zvonimirom Rilovićem, kojim su regulirana njihova međusobna prava i obveze. Ugovoreno je da će sve obveze koje je preuzeo Drago Kovačević, prema ugovoru o kupnji dionica bez popusta i ugovoru o kupnji dionica putem dokapitalizacije, podmirivati zajednički i u jednakim dijelovima, s tim da će 50,0% dionica koje je stekao, Drago Kovačević prenijeti na Zvonimira Rilovića. Drago Kovačević nije imao pravo raspolagati i staviti u promet neotplaćene dionice kupljene na obročnu otplatu od Hrvatskog fonda za privatizaciju, jer je odredbama članka 7. točka 2. ugovora o prodaji dionica bez popusta, zaključenog između Hrvatskog fonda za privatizaciju i Drage Kovačevića, određeno da kupac ne može raspolagati dionicama koje nije otplatio, te je svako raspolaganje i stavljanje u promet dionica koje nisu otplaćene od strane kupca, ništavno. Prijenos neotplaćenih dionica kupljenih od Hrvatskog fonda za privatizaciju na obročnu otplatu određen je i člankom 21.c do 21.f Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, na način da se neotplaćene dionice prenose ugovorom koji se u obliku javno ovjerene isprave sklapa između prenositelja i stjecatelja. Ugovor treba sadržavati osnovne elemente, a jedan primjerak ugovora treba dostaviti Hrvatskom fondu za privatizaciju.

Ugovor o prijenosu neotplaćenih dionica ne sadrži neke od navedenih elemenata i to: broj pod kojim je društvo upisano u sudski registar, nominalnu vrijednost neotplaćenih dionica, ukupan broj neotplaćenih dionica koje se prenose s naznakom ukupne nominalne vrijednosti tih dionica te serijske i kontrolne brojeve dionica koje se prenose.

Također, iz dokumentacije nije vidljivo je li stjecatelj jedan primjerak ugovora dostavio Hrvatskom fondu za privatizaciju.

- Ugovorom o ulaganju kapitala, zaključenim između Drage Kovačevića i društvenog poduzeća "Mladost", nisu određeni uvjeti pod kojima se ugovor raskida, nisu ugovorene zatezne kamate za slučaj

da ulagač ne podmiri obveze u ugovorenom roku i nije jasno određeno kada ulagač stječe pravo imenovati većinu članova u Upravnom odboru.

- Ulagač je postao većinski vlasnik na temelju vrijednosti ugovorenih, a neotplaćenih dionica na ime dokapitalizacije, što nije u skladu s odredbama ugovora kojima je određeno da se temeljna glavnica društva s osnove dokapitalizacije treba povećavati u skladu s uplatama pojedinih obroka uloga, a u skladu s uplatama, ulagač stječe dionice u vrijednosti koja odgovara vrijednosti uplaćenih obroka.

- Drago Kovačević, ulagač dodatnog kapitala u iznosu 3.887.600,- DEM za kupnju dionica na ime dokapitalizacije nije podmirivao ugovorene obveze u skladu s ugovorom, zaključenim s društvenim poduzećem "Mladost". Ulagač je trebao na ime dokapitalizacije do konca prosinca 1994. uplatiti 3.887.600,- DEM, a uplaćeno je 1.887.558,75 DEM, što je 2.000.041,25 DEM manje od ugovorenoga iznosa. Zajedno s ugovorom o kupnji dionica bez popusta, raskinut je i ugovor o dodatnom ulaganju. Iz tog razloga, a u skladu s člankom 1. dodatka ugovoru o kupnji dionica bez popusta, dionice stečene dokapitalizacijom prenose se u portfelj Hrvatskog fonda za privatizaciju. Uvidom u evidenciju Hrvatskog fonda za privatizaciju, utvrđeno je da dionice stečene dokapitalizacijom nisu u njegovom portfelju, što nije u skladu s odredbama dodatka ugovoru.

- Dioničko društvo "Mladost" dio uloženih novčanih sredstava na ime dokapitalizacije nije utrošilo prema dinamici i namjeni određenoj ugovorom o ulaganju dodatnog kapitala i Programom dodatnog ulaganja.

S obzirom na činjenicu da pretvorba i privatizacija nisu obavljene u potpunosti na način određen programom pretvorbe, da je ugovor o dokapitalizaciji samo djelomično ispunjen, broj zaposlenih smanjen s 1 356 na 3 djelatnika, da su iz godine u godinu smanjivani prihodi i ostvareni negativni poslovni rezultati, uz porast obveza koje su koncem 2000. bile veće od imovine, te da je zbog nelikvidnosti i insolventnosti otvoren stečajni postupak nad dioničkim društvom "Mladost", nisu ostvareni ciljevi privatizacije propisani člankom 1. Zakona o privatizaciji.

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

Zakonski predstavnik Društva u svom očitovanju od 21. veljače 2002. nije imao primjedbi na Izvješće Državnog ureda za reviziju.

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku od 8 dana od dana

njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Zagreb, Tkalčićeva 19.

Ovlašteni državni revizori:

Nediljka Rogošić, mr. sc.

Dinka Cigrovski, dipl. oec.

Marin Stegić, dipl. oec.

Izvješće uručeno dana: _____

Primitak potvrđuje: _____

(žig i potpis)